

העולם הזה

מס' 905 י"ד אדר תשמ"ו
המחיר 350 מרוחה

גליון פורים תשמ"ו

טים, המצוי בהודו המזרחית, אפריקה ואמי ריקה הלטינית, בשם מהוגני, ואילו הכתוב האירופי של שם העץ, אשר נקבל גם ב"ש" ראל. הוא מהוגני.

מיואש מאושר

לעונג רב הוא לי ולמשפחתי, וביהוד לששת ילדי הקטנים, להקדיש לכם את המלים הכבדות פרכוזיכס בזמנים טובים (העולם הזה 905) כאו כתוצאה מהתערבותכם במצבי ובמצבה המיואש של משפחתי, וזרמו לזה כי מהעסק שהיציאתי עצמי עליידי מכירת ספלי לקהל הרחב, יכולתי להביא פת להם לי לילדי. בזכות עיתונכם נחשפתי הי מ"מאוש" ל"מאוישר". אין במלה "מאוישר" משום התעשרות, או הכושר נכסום ממקצוע זה. רציני רק לתת לילדי להם לאכול ובני לבנות זהו האושר שלי, לאחר שעברו עלינו ימים שחוריים... תורה לכם על שלא עסקתם מרץ ותשובתי לב. בה לחי

אהרן כהן, "מגזן הפלאפל", ת"א

מה אומרים המוסרנים?

מן הראוי שהמערכת תנה כל מכתב המועד למסד מסוים אל הנהלת אותו מוסד ופרסום כתוצאה מהתערבותכם במצבי ובמצבה המיואש של משפחתי, וזרמו לזה כי מהעסק שהיציאתי עצמי עליידי מכירת ספלי לקהל הרחב, יכולתי להביא פת להם לי לילדי. בזכות עיתונכם נחשפתי הי מ"מאוש" ל"מאוישר". אין במלה "מאוישר" משום התעשרות, או הכושר נכסום ממקצוע זה. רציני רק לתת לילדי להם לאכול ובני לבנות זהו האושר שלי, לאחר שעברו עלינו ימים שחוריים... תורה לכם על שלא עסקתם מרץ ותשובתי לב. בה לחי

בן ציון ולצקי, תל-אביב
משרד הבטחון טרם השיב על התלונה שהייתה כלולה באותו מכתב.

שמין שז אמת

עלינו לציין כי התאפית שלכם על פירוקה הקרוב של שורת המתנדבים (העולם הזה 906) מטושטשת במקצת. למפא"י אין כל אפשרות להעניש אותנו על-ידי הפסקת התמיכה בנו, היות והיא לא תמך כה בנו מעולם. באותה הצפית יש רק אמת מה אמת: אין לנו כסף ומאחר שאין לנו כסף לציידים לפי מורן על תמיכתה הכספית של מפלגת כלשהי, לא נותר לנו אלא לסמוך על עזרתו של הציבור, לא רחב. נקווה שהוא לא יכזיב.

ר. כהנא, שורת המתנדבים ירושלים

גיוס מזור

בכתבתכם על הצורה בהחר המדרגות (העולם הזה 905) ציינתם כי בניבר הפרשה, אלכס, הנגידים לצבא לפני מועד נוסף, היות ורצה לפיים את שירותו במחירות האפשריות. גם אני רציתי לפיים את שירותי במחירות האפשריות, אולם כאשר התן יצמתי כלישבת הגיוס, אמר לי הסקרד שהשוק הוא חוק ושלא הייתי יכול להתניש. אפילו אם הייתי רשום רק יום אחד אחרי הצבא, כיצד איפוא הכימו השלטונות לגייס את האזיבור?

עודד שיר, נתניה

באופן עקרוני אין צה"ל מקבל צעירים מתחת לגיל הגיוס. אולם הוא מאפשר להם להתנדב לנח"ל, לעבור לאחר מכן ליחידות אחרות.

הידד!

הידד לכם ועוד הפעם הודרו ראיתי את העולם הזה (906). ובקוראי יקר ראיתי את תואר הביכורים כנצרת וקבלת הפנים שנערכה לכם על-ידי קוראי העיתון. יתר על כן, ראיתי באותו עיתון מאמר, אשר אינני יכול לשכוח, היות והוא מבטא את ערונותי — ואת ה"לך המחשבה של מרבית הד נועד הערבי — באופן יוצא מן הכלל (ביחוד בדברים על) שד"היטחון לשעבר נחשב לכוון, אשר רצה לעשות מאיתנו גיוס חמישי. עטללה מנסור, גוש-חלב

גלורת הכלא

הדריעה על גלילות הפלא החדשות, שהומצאו בצרפת והביאו תועלת רבים לטסורנטים (העולם הזה 897), עניינה אותי כמיוחד. התחלתי מסור ל את שם הנלילות ולהודיע עליו כאם יש אפשרות להשיגו בארץ?

ל. א., תל-אביב

הגלולות מכונות בשם מטדרי, אינן מצויות עדיין בבתי-המרקחת הישראלים.

וויק-אנר עם הנשיא

בכתבתכם על מלון הנשיא (העולם הזה 906) חזר רנת מנרר הבכיות הדרושות פיתרון דחוף. לא בכתבות מסוג זה מיכחו יעילותכם לתיקון המצב. מדוע נרתק עצמנו מן המציאות ונכתכל במלך נות פאר? הרי את האשליה הללו אנו מוצאים למככיר בכרטיס הוויכודים.

סעדיה נרב, תל-אביב

בכתבתכם יממה עם הנשיא, הזכירה לי את חי העלובים, הכל ישר וקולע. אבל מה לעשות? אני הייב עוד אלה לירות לאנשים שונים. אולי תעזרו לי לפתור את בעיותי, ואי אולם גם אני להציג טלם באמכטיה, כשלידו הטלפון?

רחמים טויר, ירושלים

הנני תושב מעברה. אני מוציא עשירית משכרי הדחק שלי על קניית העולם הזה, ויותר אתי קודר אים אותו עוד עשרה מיושבי המעברה. כל הקודר אים כאן מרוגזים עליכם. למה אינכם בוחרים בהם ובנשותיהם (לאחד יש שתיים) לבלות יממה אהה באיזה מלון סמוא? זה פשוט היה מוסף קצת נחוץ לחיי המעברה!

יעקב אטיאס, רחובות

שמחתי לקרוא את הריפורטויה המצויירת על מלון ("יממה עם הנשיא") בהעולם הזה (906) ותודה לכם על כך.

הנני שמח להביע בזה את הקרתי לעיתונכם ומעניק לכם עבור אהה מקוראות עיתונכם, כלוי סוף שבוע, עם בעלה כמובן, בבית-מלוננו המסואר. עלינו לציין, אחרי הכל הייתה זו עקרת-בית ירו שלמית שמסרה את התרשמותה הנלהבת על "הני שיא".

חיים שיף, מלון הנשיא, ירושלים
העולם הזה יעניק פרס לעקרת-בית מצטיינת בתחרות שתייערך בקרוב. פרטים על כך יבואו בגיליון קרוב.

הפירוק הנחרץ

מדוע הרביתם כל כך לשבח את שני המטיילים שמצאו את מותם עקב מנשה-טירוף (העולם הזה 906)? יש נבדחה אמיתית — ויש הרפתקנות הנבלת עם נועמו. לשם מה היה על שושנה הרי ציון ועודד למהיטור לכת למקום כה מסוכן, בשעה שישנם מקומות אחרים, בהם אפשר לטייל בשמאון נמוך ולפרוק את עורף המריץ רצוי היה לכוון את מירצם של צעירים לאפיקים חזיריים יותר, כדי למנוע אסונות נוספים מסוג זה. אשר לילנצקי, רעננה

אוינני שמחתי להשמיע את זכרם של עודד ושושנה. אולם נתיבם לא היה נתיב-הכבוד אלא נתיב הטירוף. האם זו נבירה לכת למקום, שמי מנו לא חוזרים האם זו נבירה לכת למקום בו אורב מוות בטוח? לא, זה טירוף בקצת היינו. קצת מחשבה, קצת זהירות היינו יכולים להסדק את הדם המיותר הזה.

שמואל ק., ירושלים

מדוע סוק לבון?

כדאיתי את דברכם על כינוריון כמאמר מדוע סוק לבון? (העולם הזה 906) אני קורא קבוע של עיתונכם ודואה כי עיתון כל-ישראלית. אולם לי אהרונה נדמה לי שהחלטתם להיצטרף לאחת מן מפלגות האוטוריזציה.

מאיר לוי, באר-יעקב

לאיזו מפלגה?

מאסקיכם האחרונים על לבון וכינוריון מלים את פרוצוסכם יותר ויותר. הארס, בו אתם מלויים את שני המוחות החריפים ביותר במדינה — בעיני קר במדיניות שמירתה לייקר את הדם היהודי על הדם הערבי הטמא — הוא אנת קלון על מיצחי כס... כשאתם כותבים על תופעות ערביות, הרי אתם כותבים ברכות (כנראה בעודד מרכיב על ריו כסיות שמי, כדי שהכתבה תצא יותר נקיח), ואילו כאשר אתם מניעים לכות היהודי, אתם מלי ויים אותו במילות תועבה.

ת. אכנהב, ירושלים

עין מסוקף

בכתבה על פנס לבון (העולם הזה 906) נספתם לטעות השמרשה בארץ: בכתבת כי שם העץ המשמש לייצור ריהוט יקר הוא מהוגני, בה כי שעה ששמו האמיתי הוא מהוגני.

ג. ר., תל-אביב

שתי צורות הכתיב נכונות. האנגלו-סכסים מכנים את העץ היקר, ממשפחת האקליפטוס.

העולם הזה FRONTPAGE ASI ES!
השבועון האנני לאינטרנציה
רד גליקסון & תל-אביב. טען המברקים:
העולטרס" ת. ד. 136, 1970 26785.
טמוצט לאור: העולם הזה 23204.
רד גליקסון & תל-אביב. טען המברקים:
העולטרס" ת. ד. 136, 1970 26785.
טמוצט לאור: העולם הזה 23204.
רד גליקסון & תל-אביב. טען המברקים:
העולטרס" ת. ד. 136, 1970 26785.
טמוצט לאור: העולם הזה 23204.

תשובתו: אנו מצויים במצב מלחמה בכות, ולולא הלחץ האנגלו-אמריקאי, היינו מצויים במצב מלחמה בפועל (כנראה אם כן שלא פרשתי נכון כונתו בשיחותיו הקודמות, או ששינה דעתי, או שני הוברים גם יחד). המ שיד: אומר לך את האמת, המצב הקיים אינו יכול להימשך. לו ראש-משלה הייתי הייתי מכריז מיד להימשך. אמרתי: טוב ש אין אנו עדיין במלחמה הקרב, וקיימת בינינו הפוגה לפחות לתקופת הלמודים. הוא צחק והמתחות פנה במקצת. המשכתי: "מכריז היית מלחמה מבלי לת הות אם תזכה בה?"

תשובתו: "מבלל להתה. לפי שאין אתה מכיר את הערבים גם אם נפסדי תחילה, נזכה בסיוע. רוצה הייתי שהיהודים יכריזו עלינו מלחמה ויגיעו אפילו עד דמשק, לפי שזה יעידר אף כל הערבים והמוסלמים מ מאורקי ועד אקסטן. מבטיח אני לך שלי לא הבגיה המתמדת של האנגליים שלנו, היו המתנדבים הערבים מכל העולם המוסלמי משמידים את מדינת ישראל תוך יומיים". באם כוחכם כה רב, מדוע אם כן לא השמדתם אותנו במלחמה?" (אנו מתקרבים לנקודה רגישה שלנו).

בעיקר בגלל בגידת עבדאללה, שכיר ה אנגלים, ועוד הרבה בגידים קטנים יותר, למשל אותם שעסקו במכירת נשק מקולקל לצבא המצרי וכי. למרות כל זה הרי יצאנו בנצחון (תמיכה מצד) לפחות חלקי. "האמנא? ואני לא בן חישב". (מתפרץ) "ההוכחה הטובה ביותר היא הדרושים כל הזמן לעשות חיסול המדי קש שלום, הוא המצוי במדינות. מדוע לא תתקבל עמדה כנה לשלום, ללא שריבה בדרגות נבחן או הפסד?"

אנוכי הייתי מעוניין לסייע את נצמנו כי קשר לנסיון המעבר של "בה לימי העולות סואץ, ובקשר תחילת ההודים כשירים התחלתו בנקודה האחרונה. הבעת את דעתי על המתחות שהתעוורה בעקבות ה תליה ואת השערתי שהפעולה נעשתה לצרכי מדיניות פנים וחוק.

תשובתו: גישתך משונה. מדוע אינך מק בל את הבריים כפי שהם? האנשים הם מרג לים שנתפסו. המשטר המצרי נלחם בהם כפי שלחם באחים המוסלמים, שהיו אף הם סכנה למשטר.

ערעורי על צורת המשפט, העניינים וההת אבדויות לא שכנעו ביותר. הוספתי הצבעתי על מקרה בתגלים שהמצרים העלילו עליה שירתה על סירת דיגיים מצרים והטביעה, בעוד שאחר-כך נתגלה קבל עולם שלא היה באניה אלא אקדחו של רבה-חובל.

תחילה הסביר שבאקדחו אפשר לגרום נז קים רציניים, אך הסבר כי לא שכנע ביותר כנראה גם אותו. על כן הוסיף להיות ובאופן עקרוני אין הישראלים רשאים לעבור בתע לה, כל מה שנעשה כנגדם — מוצדק הוא. הוכרתי את אמנת קושטא. תשובתי: ה חותמים הערבים על האמנה היו בגודים, והיות וכרעגו אנו מצויים במצב מלחמה את כם, ברור שלא נושה מעבר כסואץ. אמרתי לו: אנו מעוניין אהה במלחמה. הרי "מוצ דקת" פעולת המשפט כקדרי לפי שהגבירה המתוחות באזור, אולם אם אין צונוך במל-מהה (בזה רמז לזכריו על אפשרות שתוף פעולה) ישראל-ערבי מלחמה באימפריליזם מדיניות כוז?

מוסיף הקורא את. העולם הזה השפיע עלי במידה מסוימת בכחן של אפשרות פלולה משותפת עם ה ערבום. בשיחה הנזיל הפחיתה בעיני אפשרות מסוג זה, לפחות בזמן הקרוב. נותרה תכנית "מבצע ישמעאל", שנראית לי גם עתה כבעלת סיכויים להגיע להסדר שלום. מסכים אני עם גישתכם שכל קשיא על השמרים" במדיניות הקיימת מהחה עמי רנו סכנה חמורה ביותר. הסכויים לשלום נראים לי די קלושים ואני מקוה שתמשיכו להתבסס את דעת-הקהל כי קשר לבעית מדיניותנו המרחבת. לא היה מקום לדאגה מצד הקורא. העולם הזה לא ירפה מבטיה זו אפילו הרצה בכך.

שרות התיאטרון של "העולם הזה"
אברהם כריווסקי, המשחק את הרפנון
לקומצת הברזל הגדולה, שהיא נושא המחזה, הוציא מתוכה את המספר
51
לפיכך, מל קוראי הגליון הקודם של "העולם הזה", אשר בידיהם גליון שמספרו מסתיים בספרות 51, זוכים בכרטיס זוגי חינם להצגה תל-אביבית של מחזה "הקומצו"
הקוראים הזוכים מתבקשים לפנות באופן אישי או בכתב למערכת, "העולם הזה", רחוב גליקסון 8, ת.ד. 136, תל-אביב, ולהמציא לה את הגליון הנשוא את המספר, הזוכה, החל מהיום החמישי, כמסר, ועד ליום השלישי, 15 במרס.

מאז ונעד עולם

לירות — סכום כסף גדול פי כמה מן הסכום מי, בהם ערך את נשפיו המסוארים באולמי התערוכה (שנמצאו אז בקרבת התחנה המרכזית). עם 50 לירות אפשר היה לחולל נסים ונסלאות.

וכך נערכה העדלאידע הראשונה.

לא רק התקציב האסטרונומי זיכה את התהלוכה בהצלחה מסחררת. אגודתי היטיב להבין את מסרת הקרניבאל. זאת לא היתה צריכה להיות רק תהלוכה של דמויות וכו'. בות. זאת היתה צריכה להיות הגיגה עם מית, מיועדת לכל תושב. הזמנים היו קשים, אבל רוח'הנעורים פיעמה אפילו בתל-אביבים הקשישים. הם רצו בחג גדוש וזיקוקים ושע' שועים. הם רצו לרקוד ולהשתולל עד כלות הכוחות — ובעדלאידע מותר הכל — ממש כמו באהבה ובמלחמה.

לבסוף הגיע היום הגדול. כל תל-אביב — מרחוב הרצל בדרום, ועד לקרן הרחובות נחלת-בנימין ואלנבי, אשר בקצווי הצפון — באה לחזות במאורע הגדול, יחד עם המוני סקרנים, שנועקו מכל רחבי הארץ.

היה זה מאורע גדול באמת ובתמים. בראש התהלוכה נע מאיר דיונגוף, רכוב על סוס לבן. בעקבותיו נעו כמות גדולות, שהיו מעוטרות בתפאורות ענקיות. מרבית התפאורות והדמויות היו בעלות אופי תנ"כי: משה רבנו עם מטה'הרועים הארוך ש

באחד מבוקרי אביב 1926 נערכה בעיריית תל-אביב ישיבה סוערת. השאלה שחוללה את הסערה: לערוך את העדלאידע, או לא לערוך אותה? ראש-העיר, מאיר דיונגוף, ונאי מניו חמכו בתוכנית התהלוכה. אנשי ההסתדרות והסיעות הדתיות התנגדו לה בכל תוקף: „נשפיה'פורים של אגודתי מספיקים לנו, לפי שעה. מה יאמרו התורמים האמריקאיים למתרימינו בחוף'לארץ, כאשר יודע להם כיצד אנו מוציאים את כספם?”

לסיעות הדתיות היה נימוק נוסף נגד עריכת העדלאידע: „ארצנו קדושה. אין לה גיח לפסלים ותמונות לעבור ברחובות העיר העבריים, ממש כמו ברחובות פאריס, או רומא.”

טען ד"ר יעקב חיינשל, מי שהיה אז מנהל מחלקת-התיירות של העירייה: „העדלאידע תמשוך תיירים, ותורמי-הכסף ייטיבו לה בין זאת.” דיונגוף עצמו לא רצה להאזין לכל טענות. תרומות, או לא תרומות, פסל לים או לא פסלים — העדלאידע תתקיים בי' מועדה. „מה? האם רק בני-אירופה רשאים לערוך קרניבאלים?” אמר ראש העיר. אחר הוסיף ברוסית: „מי טוזה ניה דוראקו! (גם אנחנו לא טפשים!)”

מיד לאחר אותה ישיבה הזמין דיונגוף את האמן ברוך אגדתי, מארגנם של נשפיה'פורים המסוארים, שהסכו כבר למסורת, נתן לו יד חופשית לארגן תהלוכת-פורים עממית בקנה-מידה גדול. הוא נתן לאגודתי גם תמיכה כס'פית: חמישים לירות.

דמויות זעירות של יונה הנביא; שנים עשר השבטים; שמשון ודלילה. מובן מאליו שהיו שם גם עגלה-הזהב, ארון הברית וכל שאר הדמויות ההיסטוריות-מוכרות.

לא רק דמויות תנכיות עברו אותו יום ברחובות העיר העברית הראשונה. היו שם גם כמה וכמה תחפושות פוליטיות, אשר הן כנו ברובן על-ידי הרביזיוניסטים, בתוכן תהלוכת אבל קטנה, אשר נשאה את הצהרת בלפור בתוך ארוך-מתים. בעקבות תהלוכת האבל צעדה תהלוכת חתונה: החתן — עבד-אללה, הכלה — חייצמן.

הקהל ידע לצחוק

אולם באותה תקופה עדיין ידעו התל-אביביים לקבל הכל בצחוק, והקריקטורות הפוליטיות נתקבלו בצחוק רועם על-ידי בני כל המפלגות. את מרבית השימחה סיפקה חברת העליזים חברה-טראסק, שהיתה מפורסמת ביותר באותה תקופה. בני החבורה לא ידעו עייפות. הם נשארו ברחובות זמן רב לאחר שעברה התהלוכה, הדליקו מדורות, רקדו, ביצעו תעלולים שונים על חשבונם של ה'עובדים-שונים'.

אנשי חברה-טראסק לא הניחו ליושבי תל-אביב גם בשעות הלילה: השימחה היתה מוכ-רחה להימשך. הם היו פורצים אל הבתים, גוררים את התושבים החוצה בפיואמות: "לרקודו לרקודו" כל יושבי העיר הכירו אור-

מרכז העיר

היה אז בהצמלכות של רחוב הרצל ושדרות-רוטשילד. התמונה צולמה מן הפינה הצפונית של ההצמלכות, מגג אחד הבתים הראשונים של תל-אביב, כשני בתים מזרחה מן המקום בו נמצא כיום בנק "אדרן". האנשים בתמונה אינם סוכני הכורסה אלא משתתפי אסיפה פוליטית.

1936 נערך קרניבאל מסוג אחר לגמרי — קרניבאל של דם ואש, אשר לא נשכח עד היום הזה. אחר באו השנים הארוכות-אפורות של מלחמת-העולם השניה. יללות צושרי האזעקה, רעם התותחים, העשן שעלה מכבי-שני מחנות המרח — כל זה הבליע את זכר התהלוכה העליזה-רביבנית. רק מתי מסטר קיח בסתר כי הימים הטובים עוד ישובו, ותהלוכת העדלאידע המסורתית תשובנה יחד איתם.

השלוש בא לעולם, אך התהלוכות לא נערו: כו: בארץ התחילה מלחמת השיחרור נגד הבריטים. אחר הוקמה המדינה ופרצה מלחמת-העצמאות. כאשר באה שביתת-ההגנה, סוף שמחו חתיקי תל-אביב: "עכשיו נוכל, סוף סוף, לערוך את העדלאידע". אולם הם טעו גם הפעם: משטר הצנע מאידך והתנגשויות בגבולות מאידך לא השאירו כל מקום לשמח-חמורים המוניתי, עד אשר — — —

באחד מבוקרי אביב 1954 נערכה בעיריית תל-אביב ישיבה סוערת. השאלה שתוללה את הסערה: לערוך את העדלאידע, או לא לערוך אותה? ראש-העיר, חיים לבנון תמך ב'תוכנית התהלוכה. האופוזיציה המנגדה בכל תוקף: "מה יאמרו התורמים האמריקאים ל'מתרימינו בחוקלארץ. בהידוע להם כיצד אנו מוציאים את כספם?"

ומי אמר שההיסטוריה אינה חוזרת?

במקום שנקים

ישראלים, אשר טרם רעמו ברחוב אלנבי, עברו בשורה ארוכה עגלות מקושטות ועליהן מבצרים עתיקים של החשמונאים ומורדי ברי-כוכבא, דראקונים (פעם אפילו דראקון עם פריצוף של היטלר). הדמות הזכורה ביותר: הלוחית הענקי שבלע את יונה הנביא.

תם ואהבו אותם. איש לא היה נשאר בבית לבילות העדלאידע.

נס'פורים

השנים חלפו, וחגיגות פורים הפכו למסורת בלתי-מעורערת בתל-אביב העיר. רק פעם אחת, בשנת 1931, עמדה העדלאידע ל'התבטל: שני פועלים, שעסקו בחפירת בור בקרבת ככר מגן-דוד, כוסו על-ידי ערימה גדולה של חול, שהתמוטטה עליהם, איימה לקברם חיים.

היה כמעט ברור שהשניים ייחנקו תחת עומס החול אולם המצילים המשיכו לחפור במקום, תוך תקווה קלושה למצוא אותם חיים. עם ערב הואר כל השטח במנורות-לכוס. דינגוף עצמו סיפק על עבודות התפירה. היה ברור כי העדלאידע תידחה, או תבוטל לחלוטין: מי ירצה לצאת ולרקוד ברחובות, בעוד שני בני-אדם קבורים חיים תחת עיי המפולת?

אולם לבסוף נמצאו השניים — חיים. ל'שימחה לא היה קץ. הפועלים הניצולים קיבו-לו עזרה ראשונה, אחר הורכבו על כתפי ה'חוגגים, נישאו ברחובות תל-אביב, כשהם מלאים בשאגות אדירות: "נס'פורים! נס'פורים!"

חגיגות העדלאידע היו הזדמנות-משגן מצויינת לעולי קאיאזו: מדי שנה בשנה היו הם מופיעים ברחובות, רכובים על סו-סיהם הגזעיים, לבושים חליפות צירקסיות מרוקמות כסף, מפגינים להטוטי רכיבה מופ-לאים, שהיו מלאים שריקות אדירות ושאגות קרב לפי מיטב המסורת הצירקסית.

ההיסטוריה חוזרת

מאז שנת 1935 לא היתה פעם של יוש-תי תל-אביב פנויה לעריכת עדלאידע. בשנת

מפניות-המדבר, שעלו לתל-אביב רגלי תהלוכות העדלאידע הפכו לפסגות שטשוטים. אז לא חשב איש לכדור גמלים כגו-החיות, מפני שהם היו נפוצים בדיוק כמו השופונים של היום — ומפני שגני-החיות טרם הוקם. התנגדו לתהלוכת הגמל לים, מסיבות מוכנות: פוטני הנקיון של העירייה.

גמלים

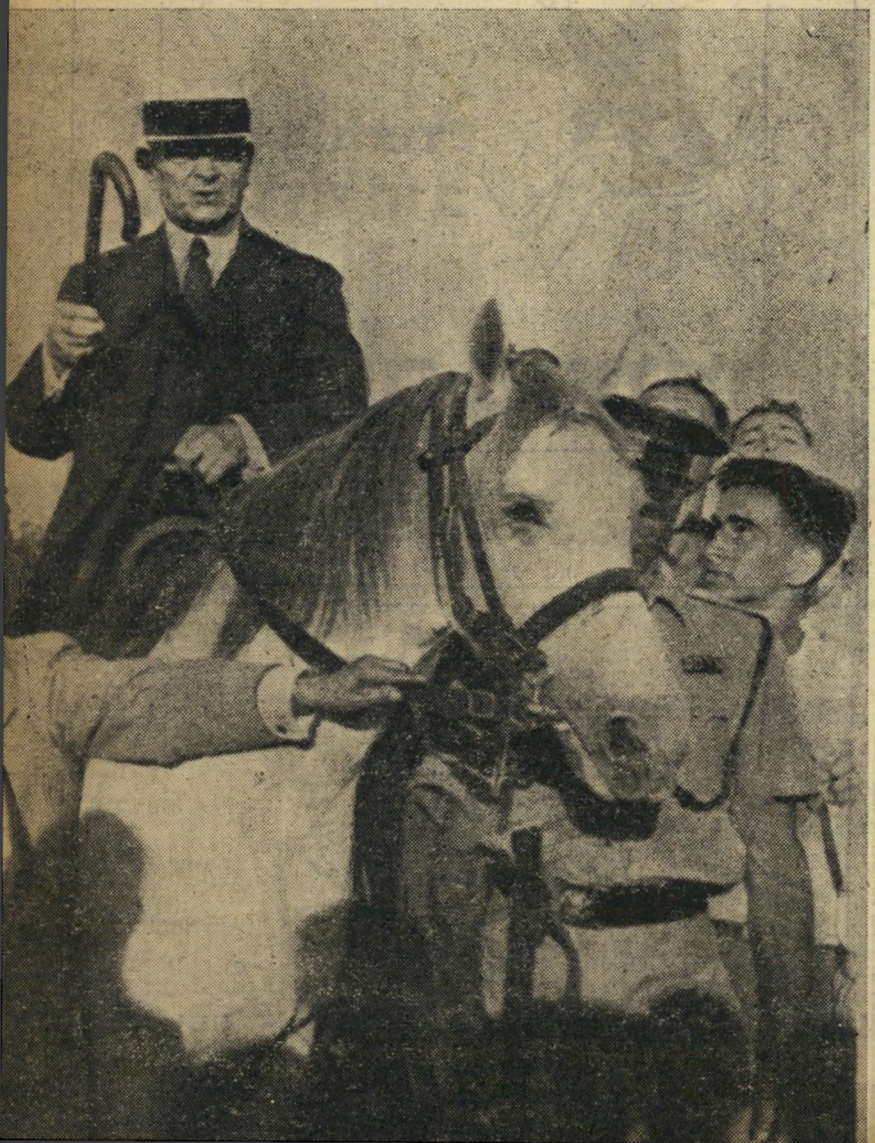

איהו היום? לאן באו ילד זה, אנשים אלה, הרוח אשר ריחפה אז מעל לעיר הצעירה? קרוב לודאי שהילד חדל למפס על עצים: הוא כיום כבן ארבעים. "היו זמנים!"

ערבים היו כאים בהמוניהם לחזות בפאנטאזיות של היהודים, באחת העדלאידות השתתפו גם משפחתו של האמיר עבדאללה וזמכירו הראשי. עבדאללה עצמו הביט בערו שלא יוכל לבוא.

מלכת היום נשאה אז את תואר אסתר המלכה, היתה בעלת יופי ישראלי טיפוס, לא חיקוי לכוכבות ההוליוודיות. אסתר המלכה, ציפורה אכרי זכתה לנשיקה מפי מ. דיוזנגוף.

האיש על הסוס הוא ראש עיריית תל-אביב הראשון, מאיר דיוזנגוף: ככל עדלדע רכב על סוס

יפרי הידיים
דורה גלוס
אלוף הלפה לצפורניים
בארצות הברית
מפאר רבבות ידיים

MADE UP BY Taya

דורה גלוס • הלפה לצפורניים של נשי אמריקה
מלניק פרופגנדה

במדינה

העם

לוחמים גול לוחמים

רוב רובם של אזרחי ישראל, כל הילדים מגיל 1 ועד 99, עסקו השבוע בחשבון הנפש: אינו מטיף ללבוש בפורים? כיצד להתחפש לנשף? הפורים האמיתי הראשון מזה עשרים שנה התקרב. העם החליט התיסה נחושה: לא מים (מן השמיים) ולא אש (מן הגבול) יקלקלו אותו.

פחות רועש, יותר שקט, היה חשבון הנפש אחר, שנערך משך השבוע בלבם של תושבים רבים. היה זה חשבון התקרית הגדולה שאירעה בשבוע שעבר ברצועת עזה.

כל אדם ברדעת שאל את עצמו: האם היה הקרב טוב או רע? האם הועיל או הזיק?

חוב הכבוד. בראש החשבון עמד, כמו בן, סעיף של חוב: חובו של העם ללוחמים שיצאו בחשכה ליל בשליחות המדינה, עמדו בהצטיינות בתפקידם — ושאחידים מהם שילמו את המחיר העליון.

שום עם אינו מסוגל לשלם את חובו לחייליו הקרביים. אולם הוא יכול להתגאות בהם. הפעם היתה לגאווה זו הצדקה פשוטה: זו הפעם הראשונה כונה פעולה ישראלית נגד צבא הקרב היה הוגן — פנים אל פנים, לוחמים נגד לוחמים, ושני הצדדים עמדו בו יפה.

שוב לא חזרה אל הלב המועקה של קיביא עת כוון נשק עברי נגד נשים וילדים; אפילו לא המועקה של נחלין, עת געש ה"קרב בכפר של פלאחים. השבוע נשאר הנשק העברי טהור, וגם על כך מגיעה תודת האומה ללוחמים — ולחייל המפקד על צה"ל.

בניגוד משוע לגאווה הלוה"מים, עמד חוסר הגאווה של המגן גנון הפוליטי, שלא היה לו העזו לעמוד מול העולם בקומה זקרה פה, אלא גימגום הודעות בלתי משכנעות לחלוטין. הוא גרם לי כך כי ברוב עתוגי העולם הוסיע תיאור הפעולה בגירסה המצרית. הודעת ישראל הזכירה בצורה לא נעימה את ימי הסוכנות היהודית לארץ ישראל ז"ל.

גבול לפורצי הגבול. לא קל היה השבוע לשקול את ה"חוב שבפעולה כנגד השליה. כפי המחייבים היו חמשה נ"מ מוקים עיקריים, כבדימשקל:

- האמריקאים החלו מאמר גים כי ישראל משועבדת להם לחלוטין, איבדה כל עצמאות. ה"פעולה הוכיחה לעולם כי ישראל שומרת על חופש פעולתה, וכך גם הוכנה עלידי רוב העתונים הזרים.

- הפעולה המריץ את הצבא המצרי בעזה לרסן למשך זמן מה את ההסתגנות. מכיון שהמצב הצבאי המיוחד ליד הרצועה (בניגוד לגבולות אחרים) גורם לכך שהרבה יותר קל לישראלים לפגוע במרכזים מצריים מאשר להיפך, תציב הפעולה גבול לעוברי הגבול.

- הפעולה תוכיח לארצות ערב כי צה"ל עודנו חי וקיים, הצבא הלוחם הראשון במר"ח. ביחוד תוכיח זאת למצרים, אשר גילו לאתרוגה אדישות גמורה כלפי ישראל ערב, לא היו מוכנים, אפילו לדחות את חליית שני נאשמי קאהיר נוכח ההתרגשות הלאומית שגאתה בישראל.

- הפעולה תעלה את מוראל יושבי הגבול, בצד הישראלי, מול חדרות הסיירים המצריים.

- שום ממשלה דמוקרטית אינה יכולה להישאר אדישה כלפי דעת הקהל שלה. לאח רונה גברה בציבור המועקה מול חוסר הפעולה ובידוד המדינה, נוצלה עלידי תנועת החרות והמפלגה לאחדות העבודה.

- טענו המחייבים: יהיה אשר יהיה, פעולה מסוג זה, נגד מטרה צבאית, אינה יכולה להינק. התעמולה הערבית הרשמית נגד ישראל היא מלא כה ארסית, שפעולה אחת לא תוסיף ולא תגרע ממנה.

- יד לשלום. שוללי הפעולה הצביעו בע"ק על מערכת היחסים במרחב, ציינו את העובדה כי מצריים לוחמת כיום נגד עיראק, נחלה תבוסה פוליטית במאבק זה. מתיחות על הגבול יכלה להפנות את דעת הקהל המצרית מתבוסה זו לצד ישראל, לחזק מחדש את אחדות מדינות ערב שהתערערה.

- תוך התחשבות בצד זה של הבעיה דיבר משה שרת, השבוע, בכנסת. אמר הוא: אין שום סכסוך בין מצריים וישראל, ישראל

מוכנה ומוזמנת להושיט את ידה לשלום עם השכנה הגדולה בדרום. אולם היא לא רסבול גם הפקרות ליד הגבול.

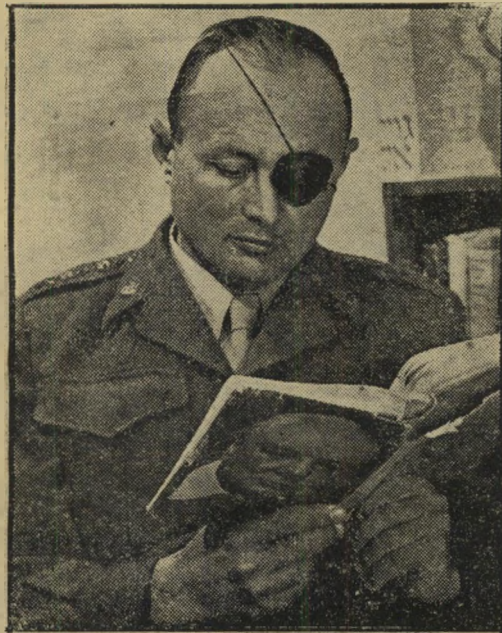
איש לא יכול היה לומר סופית, ובאופן מוחלט, אם בסיכום הסופי עלות הנקודות השליליות על החיוביות, או להיפך. הבר היה תלוי, בסופו של דבר, בהשקפה הכללית, ארוכת הטווח, לגבי פתרון בעית המרחב. אופיינית לדעה כללית למדי היתה תגובתו של האיש שמשך בכתיבים, אמר: "אפילו פעולה כזאת טובה יותר מאשר חוסר כל פעולה בשום כיוון שהוא!"

הכנסת

בכורסה הירוקה

כשהקים בשבוע שעבר היהודי אדגר פור את הממשלה ה"16 של צרפת מאז סיום מלחמת העולם השנייה נמצא סטטיסטיקאי זריו שחישב וגילה כי כל רביעי מבין 627 חברי האסיפה הלאומית (הכנסת הצרפתית) שימש בעבר, או משמש בהווה, כשר בממשלה.

לו הטריח עצמו השבוע סטטיסטיקאי יש ראלי היה מגלה עובדה לא פחות מעניינת בכנסת הישראלית: כששב מירשהיה שר פנחס לבון מתופשת ההתפטרות שלו, כדי לתפוש את מקומו כחבר מן הספסל בכנסת, הצטרף הוא אל ארבעה ח"כים אחרים, כולם שרי ממשלה לשעבר.

הרמטכ"ל

הנשק נשאר טהור

הארבעה: מירשהיה שר העבודה והבינוי בממשלה הזמנית, מרדכי בן טרוב, כיום ח"כ מפ"ם; מי שהיה שר הדואר באחת מממשלות המשבר של בני גין, ד"ר מרדכי גורוק, כיום ח"כ המזרחי; מירשהיה שר החקלאות בממשלה הזמנית, אהרון ציולינג, כיום ח"כ פורש ממפ"ם שטרם הגיע סופית לאחדות העבודה ומירשהיה שר החינוך וה"תרבות בממשלת ישראל הראשונה, ולמן שזר, כיום ח"כ מפא"י לא פעיל במיוחד.

בכל זאת לא שברה הכנסת את השיא הצרפתי. כי יחד עם 15 הח"כים שרי הממ"שלה מצויים בכנסת השנייה רק עשרים ח"כים, שהיו או הוים שרים. התוצאה: רק אחד מבין כל ששה ח"כים, טעם (או טועם) את טעמה של כורסת השרים הירוקה של שולחן הממשלה אחר שהתנסה בישיבה על ספסלי הכנסת החומים.

דת

כל הגלגלים יסחובו

העיר חיפה מצטיינת בגורמי משיכה רבים: הנוף הנהדר, הנמל שהוא פתח המדינה, יערות הכרמל נעימי-הרית. לגורמים טבעיים אלה הוסיף המקרה הפוליטי משיכה נוספת: בשבת תחבורת אוטובוסים סדירה. גם חוגי הדת הסכימו, בשעתו, לתחבו (המשך בעמוד 8)

• שר הממשלה ה"16, שר החינוך פרוי פסור בן ציון דינור, אינו חבר הכנסת השנייה, היה חבר הכנסת הראשונה.

מה לקנות למשלוח מנות פ/ארים?

פשוט מאוד: אגרוף חוב

המלוח העממי

תשי"ד 1954
הפרס הגדול 40.000 ל"י
ההגרלה הקרובה ב"5 לח. ז.

היש לך כאבים...
נגב, בכרכים, בכתפיים או בפרקים?
"רפא" - רח' שלמה המלך 103, תר-אביב טל. 24495

כריכות מי-מרסא חבישת בויץ כמו בקרלסברג וישי או טבריה

כמו כן אמבטיות ערבול (Whirlpool bath) / חדר זיעה טורקי / מחלקה מיוחדת לאיכשור ע"י התעמלות רפואית, מסג' וריהביליסציה המוסד היחידי מסוג זה בארץ / מחלקה לסובלי רוימטיות / עומד

ואז קם מר אמלי ואמר: צ'ירי-בום!

יום נאה

את השמש לא ראיתי, אבל לפי מה שלמדתי בבית-הספר היא זרחה אי שם בשמים. הכל היה קודר ועכור, ודלף משמים וטורד ספסף לו דרך הערפל. היה לי קר על הנשמה.

"איזה יום נאה", אמר מוכר-העיתונים וחיך אלי. חיכתי אליו בשארית כוחותי והתכרבלתי עוד יותר במעיל. רוח גוראה החלה להשתולל. לא ראיתי כלום. הרוח קרעה את כפתורי המעיל והעיפה אותי לזרר עותיה של מוכרת הפרחים.

"יום נאה, מזג אויר נחמד", אמרה מוכרת הפרחים. רעם רעם, ברק הבריק ומבול החל לרדת. חיפשתי לי מחסה, ולא מצאתי. רצתי, כשלתי, מעדתי, ונפלתי הכיב. שם שכבתי על הכביש. אוטו משא גדול עבר על רגלי ומעך אותן, אבל הן היו קפואות וזה לא כאב.

המשכתי לזחול על הכביש, בבוץ. הגעתי למדרכה וטיפסתי עליה, אבל זרמי-מים היה כל כך חזק, עד שנגרפתי בו, לאורך התעלה שבצד הכביש, עד לפתח הכיב. שם שכבתי למעצבה, דבוק אל סורג הברזל ונשטף בורם. אשה זקנה טובת לב עזרה לי לקום ושאלה: "האם שתי או מה?" אחר נאנחה ואמרה: "סוף סוף רואים יום יפה".

האם יש לכם הרבה ימים נאים, צחים ובהירים כמו אלה? "שאלתי, לפני שהתי עלפתי.

"לא", אמרה הזקנה, "באמת מול גדול, יום נחמד מאין כמוהו!" אחר הלכה לדרכה ושרה שיר אביב עליו.

כשהחלמתי נודע לי ממקורות מהימנים שלפני תשעים שנה ראו כאן את השמש, ואנשים חשבו שיום הדין הגיע. אבל זה עבר, ומאו שורר כאן מזג אויר נאה.

אורח הכבוד - אמלי

באותו יום מר ונמהר הלכו שלש מאות פרגיות צעירות ונאות לעולמן באורח טרני ביותר, במעי שמנה וסלתה של יהדות לוג' דון, כי איש אחד בשם ר' ד"ר שיינפלד החליט כי הגיע הזמן לאסוף קצת כסף למען החינוך היהודי. איזה טבח אכזרי!

מישהו לחש באוני כי במסעדת קריטריון, אשר מתחת לתיאטרון קריטריון, אשר בכיכר פיקדילי תיערך סעודת ערב חגיגת, ואם אצליח להכנס, אוכה לשמוע את נאומו של קלמנט אטלי, אורח-הכבוד.

לבשתי עוז ותעצומות נפש והראיתי את העודת העתונאי שלי לשני שומרי הסף שחזרי המדים, דם בחנו אתי בעין חמורה, התייעצו ביניהם בלשון סימנים ואותות, ואחד מהם עלה במעלית כשהוא נושא ברמה את העודות. כעבור שעה קלה חזר ורמז לי ללכת בעקבותיו.

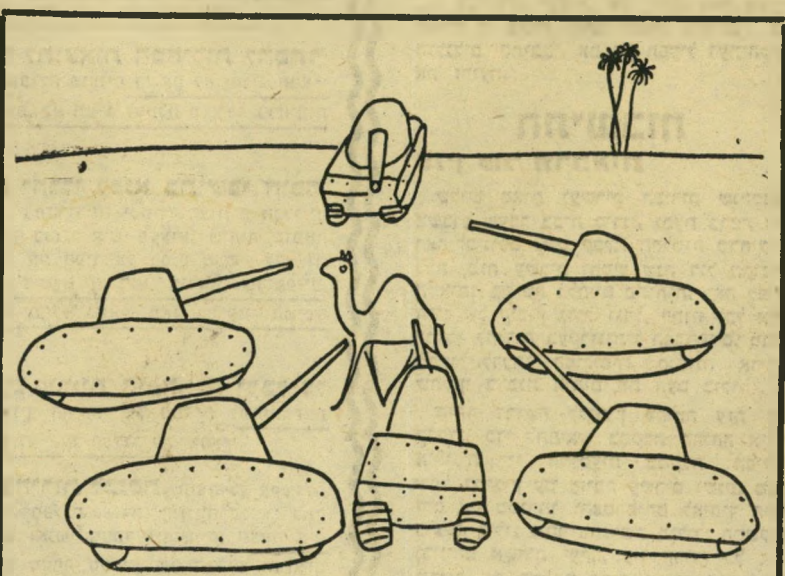
הגענו אל דלת שמאחוריה השתרע אולם ענק. חמש מאות יהודים מכובדים ישבו שם, בתלבושת-ערב חגיגות ומפיות צחות פרו-שות על ברכיהם, וטרפו וריסקו ועילעלו

ופימפמו ובלעו וכסכסו את הפרגיות הנ"ל, תמורת כרטיסים שעלו 10 ג'יניאות לאיש - כ־50 לירות ישראליות.

ליד הפרגיות הצלויות הבהבו פלחי צייטס והובים, ומרק מהביל נתן ריחו למרחוק. ידעתי שבאתי למקום הנכון, ובשעה הנכונה. הושיבו אותי ליד שולחן אחד קטן בקצה האולם, ולהפתעתי המרובה מצאתי בו עוד כמה ישראלים בעלי אינפורמציה עדכאנית. ביניהם היו כאלה שהכרתי לפני שנים רבות בקפה עטרה, אך עתה חבשו כיסות קטנות

התרגימה של קינוח סעודה, נשמע קול לקלוק גדול שהלך מקצה פיקדילי ועד קצהו. מבחוץ, מבעד לחלונות הפתוחים, ריצדו או-רות-הפרסומת המפורסמים של פיקדילי, ול-מרבה הפלא שיבחו את טעמן במיני מש-קאות וסוגיות וגלידה ופרפראות.

לבסוף, לאחר שכל השמן והסולת מחו את פיותיהם במפיות ושיהקו לשם הגימוס, קם מישו ובכמה מילים נרגשות שאיש לא שמען הציג את חתן המסיבה, ה"ר שיינפלד, בסני הנאספים, אף העלה על נס

תכנית פיתוח למרחבי

מי היה מצפה אי-פעם שמ ערכת. דבר, מיבצרה האחרון של ציפור הנפש בישראל, תדפיס את פרו יצירתו של אותו משמייך וזותיק, עמוס קינן? להצדקתו של. דבר- אפשר לאמר רק שהוא לא ידע את אשר הוא עושה, ומה התועבה שהוא שם את ידו עליה. מעשה בקאריקטורה שפירסם עמוס קינן בעתון אנגלי (ראה לעיל). ראה אותה. דבר- בעתון ההוא, לא שם לב לחתימה, התלהב מתוכנה והעתיקה כ.נקודת-השקפה כריזמית. אזי לעיניים שכך רואות!

את מידותיו התרומיות ואת חשיבותו של החינוך היהודי במקרים רבים.

עוד מישהו קם ואמר משהו, לא חשוב מה, ואחר קם לדבר אורח הכבוד, מי שהיה ראש-משלת בריטניה, קלמנט אטלי הוא אמר.

"טים טיילים טיילים טים טים, מה נאמר ומה נדבר, רם טרם טרם טם טם, שיינפלד, טים טילדאם, יהודים, בום צ'יריביריברי ביריבום, חינוך, טיילים טים טים, גם אני, בום בום, הייד!"

למצ'יריביצה, היק היק רעם של

מחיאות-כפים בקע לשמע זה הנאום הקצר, הקולע, המאלף, שביטא את רגשות כל הנאספים בקשר לבעיה הנידונה. לאחר שהשי-תרר שוב השקט, ורק קולות היק היק פרצו להם דרך מפעם לפעם, קם מר בארנט ג'אנר, ציר הפרלמנט וראש ועד מורשי הקהילות, נשא אף הוא את דברו. "למצ'יריביצה", אמר, "ים זה זה! וגם אנכי טוען, הוי הוי הוי, ביריבום!"

אחר קם הלורד סילבין וישא אף הוא את דברו באותו נוסח, ואחר בא החלק האחרון, אם גם החשוב ביותר, של התכנית. אז הודיע היו"ר חגיגתי כי מיסטר א' המד כובד בצדק הואיל לתרום סך של 5000 ל"ש, ואף ב' תרם 1000, ואילו ג' ומיסטר ו' ומיסטר ד' תרמו 500, ואנא מלאו את ספספי השקים המונחים על שולחנותיכם!

התחרות ניטשה בכל עוז. העטים חרקו, ומי שלא מילא את אותם השקים לא יזומן מכאן ואילך לשום דינר יהודי, ובניואיש כרוניקל לא ייפקד שמו, ובסיניגוג ידברו בו סרה, ואפילו שכניו יבוזו לו ויחשבוהו לעני.

אכן, קשים ומרים הם חיי הגולה, וטוב שקורטוב של יהדות מנצנץ באפלת העולמל ההיסטורי הזה. אבל יום יבוא, ומשיח צדקנו יבוא רכוב על חמור לבן ויתקע בשופר, וכל היהודים יאספו מכל קצוי תבל, ובבנין הארץ יתנחמו. אמן!

קלוב אנגלי

המקום היה קטן מאד, אבל הייתי צמא, ובחוץ היה קר. נכנסתי. כוס קפה בבקשה", אמרתי.

"תיכף נראה אם תוכל לקבל כוס קפה", אמרה מלצרית דקת גיורה בעלת עיני חתול. לא התפלאתי, מפני שבגילי אסור להתפלא. המלצרית שבה והודיעה שבעלי-הבית סבור שבמקרה זה אוכל לקבל כוס קפה. שמחתי מאד.

אחרי שהביאה את הקפה, שאלה המל-צ'רית אם לא אכפת לי לעבור לשולחן אחר. לא היה אכפת לי, לקחתי את הקפה ועברתי לשולחן אחר. רוח קרה ומקפיאה זחלה בין רגלי. המלצרית שפכה עוד קפה לכוס שלי ושאלה אם רציתי עוד קפה.

לא היתה לי ברירה. אחר כך היא תקעה עוגה בפני ושאלה אם רציתי עוגה, ואם לא אכפת לי לעבור לשולחן אחר, שטויות. למי זה אכפת? ובכלל, לא יכולתי לענות בגלל העיגה בפה. עברתי לשולחן אחר.

נכנסו עוד אורחים, ובעלי-הבית בעצמו הופיע והסביר לי שהמקום צר והאורחים רוצים לאכול, ואם לא אכפת לי, שאלתי אותו אולי אני יכול לעזור לרחוק את הכלים, מפני שאני רואה שקשה לו. הוא לא צחק.

"בעצם עשיתי לך טובה", אמר ולקח את הכסף ושמר את העודף, "מפני שדורך כלל הכניסה היא רק לחברים. אבל רציתי לעשות לך טובה!"

וזהו מה שקורה בכל מקום בעולם, כאשר לא נוהרים מסובות.

(המשך מעמוד 6)

רה זו, מאחר שידעו כי אחרת לא יתנו האנגלים את זכויות האוטובוסים בעיר המי עורבת לחברות יהודיות. עם הקמת המדינה התגעגעו הדתיים אמנם לתקוע יתד בגלגלי האוטובוסים השבתיים, אולם נאלצו לחתום על הסכם חשאי עם מפא"י בו התחייבו לשמור על הסטטוס קוו בחיפה, תמורת שיחופם בממשלה. האיש שדאג לכך: אבא חושי, ראש העיר, קנאי גדול לתחבורה השבתית.

מחסום בכביש. החודש עלה גם באוסף התל-אביבי, שאינו מקושט בכנס הכרמל עטורה צעדים, שביב של תקה ירוקה: חברת האוטובוסים המקומית דרשה כי גם לה תותר התחבורה בשבת, מאחר שממילא קיימת בעיר תחבורה ציבורית מאורגנת (באמצעות מוניות-שרות). לו נתקבלה דרישה זו, ובעקבותיה היו הגלגלים מתחילים להסתובב בשבת בכל רחבי הארץ, היה הדבר מחולל מהפכה בחיי האדם הישראלי. מאות אלפי פועלים, שאין להם כל אפשרות, מלבד בשבת, להכיר את מולדתם ולבלות יום מנוחה בחיק הטבע, היו פותחים דף חדש בחיי משפחותיהם.

אולם איש לא יכול היה לקחת כי המחסום יוסר בקל מן הכביש. כל המפלגות פוחדות מן הגוש הדתי הקטן אך המלוכד, אדישות כלפי דרשותיהם של הרוב הגדול, הרוצה בתחבורה שבתית, אך אינו מאורגן ומלוכד. ללא תנועה ציבורית גדולה, שתציב כוח מול כוח, לא היו סיכויים שבתיהקברות של האוטובוסים בשבת, בקצות הערים, יתרוקנו.

ההימנון הסוציאליסטי הנושן קרא לפועל: „כל הגלגלים ייעצרו, אם תרצה זאת זרועך החזקה!“ בארץ היתה האמת הפוכה: כל הגלגלים יסתובבו, אם רק תפעיל דעה-הקהל את זרועה.

התישבות

ענין של מרכאות

שלוש מאות ועשרים הצירים שנתכנסו בשבוע שעבר בבית סירני, גבעת ברנר, נקראו לכינוסם לשם קבלת החלטות מרחיקות לכת. מזה עשרים וחמש שנה דגל הקיבוץ המאוחד בשיטת דלתיים פתוחות, ראה לפניו חזון של קיבוץ גדול וגדול, פתוח לכל איש המוכן להודות בעקרונותיו החברתיים, מבלי לשאול לדעתו הפוליטית, קומונה אדירה שתקיף ברבות הימים את העם כולו.

היתה דרושה לקיבוץ ספיחה עזה על קדוה, כדי להתיישב במקצת מהנחה אידר אולגית זו המוטעית במקצת. הפילוג שחל בקיבוץ עם עויבת עשרים ושנים מש קים את מסגרתו והצטרפותם לאיחוד הקיבוצים, פילוג נוסף בחמישה מגדולי המשקים (ביניהם אשדות יעקב, עין חרוד) כל אלו הבישו את החלטת חברי מזכירות הקיבוץ, לנסח את התורה שבעל פה לתורה שבכתב, מרי עטו של ישראל גלילי: יסודות הליכוד העריוני.

עובר לפילוג מחודש. ועידתו האחרונה של הקיבוץ, התקיימה לפני חמש שנים, אף היא בגבעת ברנר, עמדה בסימן של ויכוח עם חברי מפא"י בקיבוץ, ויכוח שהצה את הקיבוץ לשני מחנות עוינים.

לסבנקה וגלילי היתה השבוע ועידה קלה יותר, אולם לבם לא היה שלו. עובר זעיר של ויכוח מחודש, העלול ברבות הימים להפוך לפילוג נוסף, נתגלה מיד עם פתיחת הוועידה.

האיש אשר מפניו נתיראו חברי מזכירות הקיבוץ, היה ח"כ אהרון ציולינג, איש עין חרוד עטור הרעמה הלבנה. הוא לא ישב בנשיאות ולא כיהן כיושב ראש באחת הישרות, למרות זכויותיו כאחד ממסדי הקיבוץ. במשך כל ימי הוועידה לא נשאר ישראל גלילי חייב אף פעם אחת תשובה לציולינג. להיפך, כל מלה שיצאה מפיו של ציולינג, ונתה מיד לחשיבה ארוכה ונמוגמת מטי חבריפלוגתא שלו, גלילי.

בערב-הנעילה, כאשר עלה ציולינג לבמה למסור הצהרה ביחס לאחת הצבעות המי-כריעות, יחסו של הקיבוץ המאוחד לפילוג במפ"ם, קפץ מיד גלילי למיקרוסוף, בטרם ירד ציולינג מהבמה, ציולינג לא התאסק ואמר: „נהג, הוא כבר עולה אחרי!“ **קוריאנה והקיבוץ המאוחד.** הרקע לויכוח היתה אי הסכמתו של ציולינג וש-מונהעשר צירים נוספים אשר גילו את

השמאל, שרק פרשנים מעטים האמינו בעלייתו בכחירות הקרובות עלה על המפה עם פרסום תוצאות הבחירות להסתדרות המורים. הבחירות הוכיחו כי מפ"ם עולה על אחדות העבודה, וששניהם יחד לא סבלו מן הפילוג אלא להיפך, התחזקו עם מעבר אנשי מפא"י לאחדות העבודה. דאגה חמורה שודרת במפא"י לאור הצבעתו של ציבור זה, שהוא מטבע הרכבו שמרני ונוטה למרכז. חמור עוד יותר הלקח לגבי הצ"כ, שהשיגו יחד עם חיות רק 6%, יצטרכו עתה לוותר על בסחון-הכרז העצמי ששרר עד כה בשורותיהם. אחת התוצאות תהיה כי מפא"י תשים הרבה יותר לב בעתיד למצבם של המורים, שהם אחד המעמדות המקופחים ביותר במדינה, סבלו עד כה בשקט.

ייתכן כי יחסי ישראל-תורכיה יישארו בעינם, לפחות בשטח הצבאי, למרות החיכוכים המדיניים החריפים בין שתי המדינות. תורכיה, השואפת להנהיג את המרחב בענייני ביסחון. עומדת לחזק את סגל הנספחות הצבאית שלה בתל-אביב, תוסיף בקרוב תקן לנספחים ימיים ואויריים.

יחסי ישראל-סין יהיו נושאים לסיכסוך הבא בין ראש-הממשלה, משה שרת, לבין דוד הכהן, ציר ישראל בבורמה: לאחר שהו- מין הכהן משלחת סינית לבקר בישראל, הודיע שרת לכמה מראשי הצ"כ כי ההו- מנה נעשתה ללא ידיעתו וללא אישורו.

אם לא יחוסל משבר-מונמור על-ידי פשרה עם אדוף-השנוררות, יתחיל פרק חדש בחייו של אחד מן „הצעירים המבריקים“ של ב"י. ג"י: סדי קולק, שכוכבו דרך תחת מרותו של שרת, עשוי לקבל לידיו את תפקיד מנהל המלווה, אחרי שהצליח ביותר בפעולותיו בשרות המלווה בעבר.

פעולת ההסברה הישראלית בארצות-הברית תוגבר לקראת הבחירות לנשיאות, שיערכו בראשית 1956. לשם כך כבר נשלחו לארצות-הברית כמה מומחים להסברה, בתוכם עתונאי וותיק יו אורגל, המשרת בווינגטון ונתנאל לורן, הנמצא בלוס אנג'לס. בראשית השנה הבאה תוגדל ההקצ-בה להסברה זו פי שלוש, ופקיד בכיר של ממשלת ישראל יישלח לניו-יורק, לשם ריכוז הפעולה.

ד"ר משה סנה ואנשיו יעלו לצמרת מק"י במסגרת השינויים הגדולים, לפי הוראות שנתקבלו מחוץ לארץ. בין השינויים האחרים: שינוי הקו האנטי-ציוני של מק"י, הגברת שיתוף פעולה עם שאר מפלגות-השמאל.

מפא"י מיחסת חשיבות רבה לתוצאות הבחירות להסתדרות-רות העובדים: מומחי הבחירות של המפלגה סוענים כי אם לא תשיג מפא"י יותר מ-60% מן הקולות בבחירות להסתדרות, לא תשיג למעלה מ-40% בבחירות לכנסת.

קרוב לוודאי שהתל-אביבים יחדלו לקנא בתושבי חיפה, אם יזכו הצ"כ בבחירות לעיריית תל-אביב. במקרה זה יעמידו הציונים הכלליים בראשות העירייה אחד ממנהיגיהם, אך ימנו כסגנו איש מקצוע, שיהיה מומחה בכל שסחי המסחר והמינהל, ישתדלו לנהל את העיר על בסיס מעשי, להראות הישגים של ממש. התומך העיקרי בשיטת-פעולה זו הוא, כנראה, שר-הפנים, ישראל רוקח, מי שהיה ראש-עיריית תל-אביב, שואף מאז לחיקוי השיטה האמריקאית של מנהלי-ערים.

אבא חושי יוסיף לכהן כראש-עיריית חיפה, לא יקבל כל תפקיד אחר, כפי שהוחלט בצמרת הסניף החיפאי של מפא"י. לעומת זאת התחייב חושי שלא לנקוט בכל פעולה מנוגדת לקו הכללי של מפא"י.

אם אינך מעוניין להצביע בבחירות לכנסת, תהיה לך אפשרות להצטרף למפלגה חדשה. אם תוקם המפלגה, מפלגת-האזרח, הזדומה על-ידי כמה עתונאים, סופרים, בעלי מקצועות חופשיים ואנשי מסחר ותעשייה, תצוה היא על חבריה להימנע מהצבעה, תנסה לאסוף מספר מספיק של חברים ואוהדים לבחירות הבאות.

קרוב לוודאי שמפא"י ואחדות העבודה יצביעו ברשימה משותפת בבחירות לראשיות המקומיות. להסדר המעשי, כולל חתימת הסכם מתאים, תלוי עדיין במשא-ומתן רשמי, שיתנהל בשבועות הקרובים.

גלגלי האוטובוסים יסתובבו ככל ימות השבוע, אם יסכימו היועצים המשפטיים של חברת דן להצעה, שתאפשר ניהול תחבורה סדירה בשבתות, מבלי לעקוף את חוק-העור הירוני. ההצעה: לא כנסות את נסיעות האוטובוסים השבתיים בשם „נסיעות מיוחדות“.

מראה תל-אביב ישתנה לקראת הבחירות: העירייה עומדת להחיש את פעולות התיקונים וסלילת הכבישים, שנידחו משך זמן רב. בין הפעו-לות: וויסות ואדי מוסררה, כדי למנוע סטפונות בפרברים הדרומיים.

אחת הנשים המענינות ביותר בעולם, אלינור רוזבלט, אלמנת הנשיא המנוח, תבקר בישראל הקיץ. יתכן שבין השאר תתן דחיפה חדשה למפעל המחמה בשיטת-הילדים, מפעל שעניו ביותר את בעלה שהיה בעצמו מוכה חמלה זו.

בקרב תוכל לראות הצגות תיאטרון בזווה, בלי לעמוד בתור: מאחר שהתיאטרונים הסדירים דורשים סכומים גדולים תמורת כל הופעה באסיפת-בחירות, עומדות לפחות שלוש מפלגות להקים להקות שחקנים משלהן. המפלגות: מפ"ם, אחדות-העבודה והציונים הכלליים.

אם אתה חובב מוסיקה, תוכל לקנות בקרוב תקליטים מארכי נגן במחירים מוזלים. המשלוח הראשון של תקליטים מארכי-נגן. שיובא במסגרת ההסכם החדש עם ארצות-הברית יגיע לחיפה בעוד עשרה ימים. יוצא לשוק תוך שלושה שבועות.

עמדתם בשעת ההצבעה, בה הצדיק הקיבוץ המאוחד את פילוגה של מפ"ם. הוצאתו לאור של למרחב. שאר ההחלטות נתקבלו כולם סה אחד, כנאה לקומונה. (הסעיף הראשון במצע הרעיוני מגדיר את הקיבוץ כישוב קומוניסטי, שולל באחד הסעיפים הבאים את זכותה של בריית-המועצות לקבוע הלכות מה ומיהו קומוניסט.)

למעלה מחמש עשרה שעות נמשכה הקר-את ההחלטות וניסוחן, נסתיימה בשעה חמש לפנות בוקר. אנשי הקיבוץ לא סבלו מעולם מתסביך נחיתות, ראו עצמם כמצפון העם. אי לכן היה הכרח לעלות לדיון כל נושא שבעולם, החל ממלחמת קוריאה וכלה במס-פר הלירות הניתנות לחבר בחופשתו השני תית, לקשר את הנושא עם יחסו של הקיבוץ המאוחד כלפיו.

בשפע של החלטות מקטרגות וכתה מפא"י. לא נשכה לה פירוק הסלמי"ח, בן-טיפוחיו של הקיבוץ המאוחד. למרכאות כסולות וכו-ההצעות להלאים את החינוך, את שירותי הבריאות, את מפעלי סולל בונה. מבססי המשטר הקומוניסטי בעין-חרוד ונען, ראו כ-האלמה"ק כל מפעל הנלקח מרשות העמל-העובדים ונמסר לבעלות המדינה, ראו כהל-אמה (אמיתית וללא מרכאות) כל מפעל הנלקח מרשות בעלי ההון, נמסר לבעלות מעמד העובדים.

הקוסמים מבית השיפה

לפני שנה פרסם הארץ כתבה רבת-עניין בה גילה ספח של התי ישראל. היו אלה קס-עים מתוך החיבור „אילו הייתי קוסם“ אותו כתבו תלמידי הכיתה החמישית (בני 10, 11) של אחד מבתי הספר התל-אביביים. חיבור אופייני:

„אילו הייתי קוסם הייתי בונה לי ברמת-גן ויילה בת שמונה חדרים עם גינה יפה ו-ייתי קונה מכונה (מכונית) יפה מהמודל החדש ביותר בארץ. הייתי מתחנך והייתי רוצה שאשתי תוליד חמישה ילדים ואינני הייתי עובד קבלן בבניינים והייתי מרוויח 1000 ל"י בחודש והייתי סס עם חברת פ-א. ל. לארצות-הברית ובארצות-הברית הייתי רוצה לספר בניו-יורק והייתי שוכר מכונה והייתי ניסע שם לאן שיחטוף לבי.“

בארצות-הברית הייתי מבקר את הדוד שלי ואת המשפחה של אמא שלי ומארצות-הברית הייתי סס לשווצריה. בשווצריה היי-תי מבקר את המרים שם וקונה הרבה בגינה, כי הגבינה שם טובה מאד. משווצריה הייתי נוסע בחזרה לארץ ישראל. עם אניה לוק-סוס, שיש בה בריכה ושיש שם קולנוע. מאווי ככום אחר נתגלה בחיבורה של יל-דה שכתבה: „אילו הייתי קוסמת הייתי עוזרת למדינת ישראל והייתי נוהגת מכר-נית קאדיג. הייתי בונה לי ויילה ששה חד-רים.“

שודם עם הערבים. מחנכי בית-הספר במשק הקיבוץ המאוחד, בית-השישה שבעמק יזרעאל, גודעו למקרא הכתבה, לא ידעו כיצד להגיב עליה. החודש בא לאחד מהם רעיון מצויק. הוא נתן את אותו הנושא שניתן לילי תל-אביב כנושא לחיבור לכי-תה החמישית בבית-השישה, שרוב תלמידיה הם בני עולים, המצויים בבית-השישה רק שנה אחת בלבד. כתבו הילדים, המתחנכים ברוח הקיבוץ, תחת הנושא „אילו הייתי קוסם“:

„מהו שהאדם רוצה להיות? למשל, אני רוי-צה להיות אדם פשוט.“

כתב ילד אחר, שאמו נשארה בעיראק: „אני הייתי רוצה להיות נגר ולעבוד ב-ארץ. אני הייתי רוצה להיות שיהיו לי הרבה בולים. אני הייתי רוצה לראות את אמא שלי.“ יותר נכבדים היו מאווי של ילד אחר: „גם הייתי לימד כדורגל וגם שעור וגם הייתי רוצה להיות שולם עם כל הערבים“

הארץ

הצבא המצרי התמוטט בפני 0,6 חיילים ישראליים (ידיעות אחרונות). עורך וינר, תל-אביב

ומה היו מסוגלים לעשות 1,2 חיילי-ליס? מיניסטריון לעניני סנים — כינויה הבשמי של המשטרה הפוליטית ה-סובייטית (הנולס הזה). אברהם יוסיפוב, חוגלון על משטרה וריח אין להתווכח.

איתו טילפן אלמוני אל לנדו, הודיע קצרות: "מפקדת המרד הצליחה למצוא את ה" חוספים. אולם החוספים לא נמצאו במקום: לזרוביץ ואשתו נרצחו לאחר שקיללו את דת מוחמד. שני הילדים הועברו לאחד ה" שייכים של הגולן, יתחנכו אצלו כמוסלמים." שני היתומים לא נשארו בגולן זמן רב: השייך החליט לנקוט בצעד פייסי, החזיר אותם לאחד מישובי עמק-יזרעאל. דויד לנדו זיה הצליח לעלות לארץ, עובד כמנהל מח" לקת העליה של הסוכנות בחיפה. גורלו של זאכי סוכמי לא נודע.

סוריה ו תימן ו לוב ו לנדו לא הס" תפק בהאונה לשיחותיהם של בריטים וער" בים הוא הירבה להיפגש גם עם אישים יהודיים, לשוחח איתם. בין השאר מספר הוא כי:

● בכור שיטתית רצה להתפטר ממשטרת המנדט, להפוך לעורך-דין, אך חיתר על תוכ" ניתו לאחר שלנדו אמר לו: "זכור, עורכי" הדין בארץ רבים עד מאד. אתה נושא על כתפך שלושה כובעים. אתה מיקח ומוכר. אם תישאר במשטרה, יהיה עתידך גדול."

● כאשר התחיל דויד תדהר לחקור ב" פרשת רצח ארלוזורוב, דרש ממנו, מספק ההגנה אליהו גולומב להפסיק את החקירה, האשים אותו בהשתתפות ברצח, איים להביא למאסרו. השניים השלימו רק בתיווכו של איש הגודד העברי, קלוגל פטרסון, לאחר שהתחייב תדהר להפסיק את החקירה.

אחת הפגישות המעניינות ביותר של לנדו היתה, לדבריו, פגישתו עם דויד בן-גוריון במסיבה מפא"יית, שנערכה בטבריה, זמן קצר לפני הקמת המדינה. השיחה התגלה בערך כך:

בן-ג' : לנדו, עיד לפני שאתה ואני נודקו, תקום פה מדינה עברית עצמאית!

לנדו : הלא שנינו כבר זקנים.

בן-ג' : אם כן, אתה יכול לתאר לעצמך כמה מהר תקום המדינה.

לנדו : ומנין יקח יהודים? הרי יהודי אירופה הושמדו. יהדות רוסיה איננה קיימת, ויהודי אמריקה יתנו לנו, לכל היותר, כמה דולרים.

בן-ג' (שואג) : מיליון וחצי יהודים! מצרים! תימן! מרוקו! לוב! סוריה! לאחר הקמת המדינה המשיך לנדו בעב" דתו כמפקח על קהירטלפון, אך לא מצא בה סיפוק: לא היתה עוד כל אפשרות להאזין לשיחות-מזימה, להציל ישובים יהודיים. על כן הקדיש הוא את זמנו הפנוי לכתיבת זכרונותיו — זכרונות אביר הקחים.

החודש נשלמה מלאכת הכתיבה, והחלה עבודה קשה עוד יותר: חיזור על תחתי הוצאות-הספרים. עד כה דחו כל המו"לים את כתבי-ידו. טען דויד לנדו במרירות: "כראוה שהספרות הזרה-קלוקלת, שהם מתר" גמים, חשובה להם יותר מזכרונות היסטור" ריים רבי-עורך."

ים תעודת בגרות

"חברה, הארובה זזה!" זעק אחד הימאים, צעיר שחום וגבה-קומה. הוא לא טעה: הסערה העזה, בה נתקלה א/ק אברהם גרץ בלב האוקיאנוס האטלנטי, בדרכה מגרמניה לארצות-הברית, הצליחה לרופף את ברגי הארובה הגדולה, להניד אותה מצד אל צד כקנה רצוף.

לא היתה זו התקלה היחידה בה נתקלה האונייה. הגלים הענקיים, שהגיע לגובה של 12 מטר, סחפו את הסיפון מן הקצה אל הקצה, טיטלו את אנשי הצוות ככדורים פינג-פונג. סיפר ימאי משה ("מוססה") דהאן: "כשהלכתי באחד הלילות להעיר את אנשי המשמרת חטפתי גל קטן, שהצליח להעיק אותי עד למעקה-האונייה. או אמרתי לעצמי: יא! לא נפלת לים עכשו, לא תיפול לים לעולם!"

היה זה אחד ממבחני-הבגרות הקשים ב" יורה, בהם עמדו אנשי צרה-סוחר הישראלי. אולם הם עמדו ב" בכבוד: כל אחד עמד על משמרתו, מילא את תפקידו בדייקנות של שו"ן, מבלי לשים לב לסכנה. רבי-החובל כמעט ולא עצם עין, ניצב שעות תמימות ליד ההגאי. רק מדי פעם בפעם היה שוכב לנוח על הדרגש הצר והקשות, אשר בחדר" המפות.

מים ספוגי אשלג. לאחר המישה ימי סערה, נרגע הים במקצת, והימאים ניצלו את ההזדמנות כדי לחזק את הארובה הרע" עה, לחזק את סירות-ההצלה מעוכות-הגלים, (המשך בעמוד 12)

אמריקאי תופיק אבו-פרורה, מי שהיה מפקח משטרת טבריה, ובאהי תופיק יאודי, מי שהיה מושל העיר. כאשר הופיעו השניים במשרד-הדואר, פתח לנדו ואמר: "כל ה" תושבים היהודיים בעיר עתידים להישחט. אם אינכם מאמינים לי, צאו לרחובות. תוכ" לו לשמוע את הפורעים משחזרים את ה" שבריות."

שני התופיקים סיררו ברחובות טבריה, שוכנעו כי המצב חמור, הסכימו לשתף פעולה: עוד למחרת בבוקר הורד סמל רמזי מדרגתי, והשם במעצר. כאשר נוכחו הכנופיות הטבריאניות כי מנהיג הפעולה נ" טל מהן, ביטלו את כל התוכנית. לעומת זאת בוצעה התוכנית הצפתית במלואה: עשרות מיהודי העיר נשחטו בפרעות אוגוסט 1929.

לנדו לא שכח את שירותם הנאמן של שני הפקידים. לאחר הקמת המדינה פנה היא אל הועדת-הטיהור, שהוקמה בראשותו של עורך-דין בר-רב-האי, ודרש שממשלת ישר" אל תביע לשני המצילים את תודתה העמוקה.

וותיק לנדו
גולומב האשים את תדהר

אולם לא היה למי להודות: שני התופיקים נגרפו בורס-הפליטים, לא נמצאו עד ה" יום.

אבו-נדראת. בתקופת מאורעות 1936-1939 גדלה פעילותו הסלפנית של לנדו כפל מלטים, הגיעה לשיאה באחד הערים, כאשר צילצל הטלפון מספר 25 של ביתו הטבריאני: "קצין המשטרה היהודי ליוזר" ביץ נחטף, יחד עם אשתו ושני ילדיו, על ידי כנופיה ערבית, הועבר אל בין ההרים. עלק לנסות להציל אותם — בכל מחיר."

לנדו פעל במהירות. הוא עלה לנצרת, אל ידידו, הקצין הערבי-נוצרי, תופיק בשא" רה, ויחד מפיו כי כל הפרטים נכונים. אחר חזר לטבריה, התקשר עם דמשק, ביקש מ" נכבד העדה היהודית שם, דויד לודויה, לק" רוא לטלפון את זאכי סוכמי, ראש עיריית דמשק. נזכר לנדו בנאוה: "הייתי בטוח שזאכי ירוץ אל הטלפון, ברגע בו ישמע את כינויי — אבו נדראת..."

סוכמי לא הכיב. ברגע בו נודע לו על החטיפה המשולשת, נסע למפקדת המרד ה" פלשתיני בטוריה, דרש ממנהיג המרד, אח" מד אשמר, לפעול לשיחרור החטופים. השיב אשמר: "למענך אני מוכן לעשות הכל. אבל החוטפים אינם נכנעים למרותי, ואהיה זקוק ל-800 פרשים מזוינים, כדי לשכנע אותם."

אולם התערבותו של ראש-העיר באה ב" איחור. שעתים לאחר השיחה האחרונה

וגם הייתי רוצה שיהיו לי 10.000 בולים וגם הייתי רוצה לעבוד במוסך."

עוד יותר רעיוני הוא הקטע הבא: "אני הייתי רוצה שיהיה שלום בין העמים, שכל עם יוכל לעבוד את האדמה שלו ושאני אוכל ללמוד בסדר ולעבוד באדמתי, אדמת פלחה, ולהיות טרקטוריסט."

דוגמה אחרת: "וגם הייתי עושה את כל ארץ ישראל שוחים ולא אחד עשיר ולא אחד עני וכולם יעבדו יחד... ועוד הייתי רוצה לעשות את כל הבתים בארץ ישראל ארמונים (ארמונות) ולא יהיה צריף או אוהל. הכל ארמונים. ועוד הייתי רוצה שלא יהיה מלך בכל העולם וש" יהיו כל האנשים מלכים על עצמם."

אולם לשיא איראנוכויות והדאגה לכלל הגיע הילד שכתב:

"אני רוצה שהחברה תהיה בסדר והבנים לא ירגיזו את הבנות והבנות לא ירגיזו את הבנים."

וותיקים אביר הקווים

"נודע לנו כי כנוסיה ערבית גדולה מת" רכות בעזה..."

לא היה זה קטע מרשימה אקטואלית, רבת מתח שהופיעה השבוע בעיתונות הישראלית. היה זה רק קטע מזכרונותיו המרתקים לא סחות של מפקח-קהירטלפון דויד לנדו, ש" סיפר על מבצעו כמפקד ההגנה ברוחמה, אליה נשלח בשלהי 1919, מיד לאחר עלותו מרדסיה, בה שירת תשע שנים בצבא ה" צאר.

מלבד הכנופיה העזאית התרכזה, לפי ה" ידיעות שקיבל לנדו, כנופיה שניה בקירבת נסי-ציונה. שתי הכנופיות היו צריכות לרתק את מגיני רוחמה ונסי-ציונה, לאפשר לכוח הערבי העיקרי לעלות על רחובות, למחות אותה מעל פני האדמה.

מפקד רוחמה חקר את המודיעים הערבים, עיין במפות, מצא דרך אידיאלית לחסל את סכנת ההתקפה: הוא דיווח על המצב ל" ידידו הטוב, דוד (האנציקלופדיה של הלוצי היישוב ובניו) תדהר, קיבל ממנו תגבורת של אנשי הגודד העברי. המגינים יצאו מ" רוחמה באפילת הלילה, תפסו עמדות בהארי העובר בין רוחמה לקסטינה, חיכו בסבלנות. הצטייה נשאה פרי: כעבור שעות מספר נחקל ראש החץ של הכוח הערבי במארב, הושמד כליל.

אולם לנדו לא הסתפק בכך. הוא פתח בהתקפה הפסיכולוגית הראשונה בארץ, מאז המפעיל יהושע בן-גורן את שופרותיו ליד ח" מות-יירחו: סוכניו הפיצו בין בדווי ה" נגב שמעות על כוח אנגלי חזק ש"גיע ל" סביבה, התוצאה: תוכנית חיסול הרחובות מתה מתח טבעי.

ים סיר ו" פעולה זו היתה קלת ערך לעומת מה שעשה לנדו בשנים שלאחר מכן, כאשר נכנס לשירותה של ממשלת המנדט, למד אנגלית על בוריה, נתמנה למפקח על קהירטלפון במחוז טבריה. שליטתו המלאה על הקחים איפשרה לו להאזין לשיחות ש" ניהלו סקידים בריטיים גבוהים עם מנהיגי האומונים הערבים.

בקיץ 1929 הפכו שיחות אלו מדאיגות ב" יותר: יוגרי לוק, מי שהיה מזכירו של הניצב העליון, תוכנן יחד עם מייגור פרזי ממשטרת טבריה והמנהיג האלומוני הערבי, סוכניו אלי-חארה, שחיסה המונית של יהודי צפת.

לנדו האזין לשיחות בדאגה, ניסה לסכל את המזימה. באחד הימים התערב הוא ב" שחה שהתנהלה בין טבריה וירושלים. נ" תק את הקו של פרזי, השיב "ים סיר" ו" בקול צרור, שהיה דומה לקולו של המייגור, אתר האזין בשקט להוראות, אשר מסר לוק: "אל תפעיל את משטרת צפת בשום שנים... עלק להשתמש רק בחיל-הספר ה" הונה במקום... אסור את כל הצעירים ה" יהודיים ורכו אותם בבניין המשטרה ה" חדש... אשלף אדם מיוחד לעזרתך... פעולה דומה תיערך גם בטבריה."

באותה תקופה נמסרה ההשגחה על הסדר בטבריה לסמל הערבי, רמזי, גיסו של איש" הכנופיות הגודע, אבר-ערב, שהיה גם יושב ראש אגודת הצעירים המוסלמים. בידי תושבי המקום לא היה כל נשק. לנדו הסתגר ב" משרד-הדואר שבקציע התחתית, נצמד אל ה" קחים, תוכנן את הצלת התושבים היה" ויים.

שני תופיקים. לבסוף נתגבשה התוכ" נית: לנדו התקשר עם שניים מידידיו, פקי" דים גבוהים של ממשלת המנדט: ערבי

היכוננו לקראת מייבצע חיוך
שייערך על-ידי

העולם הזה
בשיחוך עם

ת ר ת

תעשית תצרוכי ישראל בעית
בבחינת בעלת החיוך היפה ביותר במדינה פרטים על התחרות שתקיף את כל הארץ, בגליון הבא.

רוז אליוסף

רואה

אחוז יודעי קרוא וכתוב בין הערבים נמוך מאד. בלכנון הוא גבוה יותר, בסעודיה ובתימן הוא כמעט אפסי. אך הערבי הממוצע הוא גם בעל חוש הומור מפותח מאד — לא הומור אנגלי מאופק, גם לא הומור צרפתי חלקלק. חוש ההומור של הערבי הוא ציורי וגשמי הרבה יותר. על כן, מפותחת בין הערבים אמנות הקריקטורה. כי ציור הומוריסטי יכול להביא גם מי שאינו יודע לקרוא פרק בקוראן, או חותם את שמו עדידי טביעת בוחן משוחה כדיו. הנושאים לקריקטורות לקוחים מחיי יום יום, הציורים מועברים מיד ליד בין יושבי בתי הקפה. פזמונאים עממיים שואבים מהם השראה לשירים. אם עסקן מפלגתי נחל מפלה, או אם ראשי-ממשלה נקט צעד לא אהוד, הופכים אותו הקריקטוריסטים לבדיחה עממית. לא פעם נאסרה הופעתו של עיתון ערבי בגלל קריקטורה, בו בזמן שעל נושא הציור לא הוטלה כל צנזורה. כי השלטונות ידעו שרק מעטים מסוגלים לקרוא מאמר ביקורתי, בעוד שקריקטורה — כל אדם מסוגל להבינה.

רוז אליוסף הוא שמו של שבועון מצרי מצויר — שבועון מצויר אמתי: אין בו אף צילום. לעומת זאת, שופע הוא ציורים, רובם קריקטורות. תפוצתו ההמונית (400 אלף גליונות לשבוע) בכל הארצות הדוברות ערבית הפכה אותו לגורם בעל השפעה רצינית, מדורגי (ברובם פוליטיים) נחשבים בין המוסמכים ביותר על המתרחש בזירה הערבית, לפני ואחרי הקלעים.

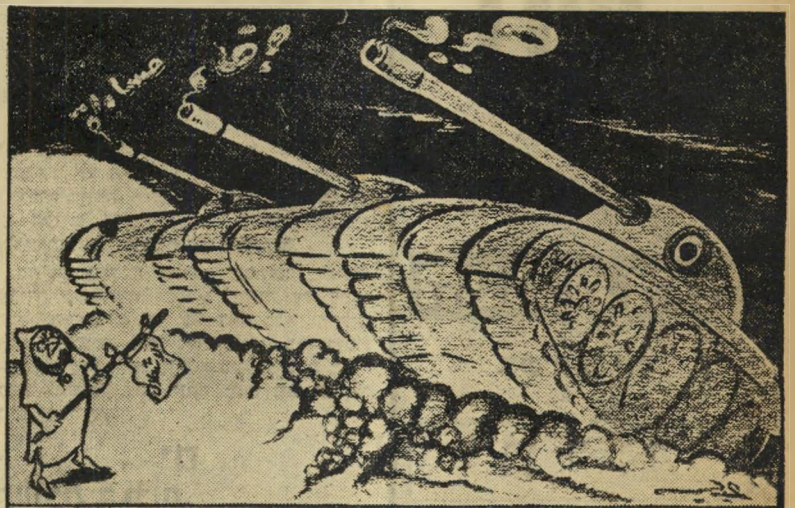
מלבד רוז אליוסף השבועון, קיימת רוז אליוסף האשה, בעלת השבועון. זהו, על כל פנים, אחד השמות הרבים אשר איחסאן אל-קדוס נשאה משך 48 שנות חייה הסוערים. בת הסוחר המצרי, שהתחילה את הקריירה הציבורית שלה כרקדנית בלהקה קהירית, התחתנה והתגרשה חמש פעמים, הפכה לבסוף לאשה היחידה בעולם הערבי, העורכת ומוציאה עתון לאור, רכשה את מעמדה בדרך הקשה.

לא פעם, בהלכה על החבל הדק מעל תהומות הפוליטיקה המצרית, כמעט התחלקה ונפלה. אך תמיד ידעה להחזיר את שיווי משקלה — בעזרת ידידים טובים, שוחד או, יותר פשוט, בעל חוש.

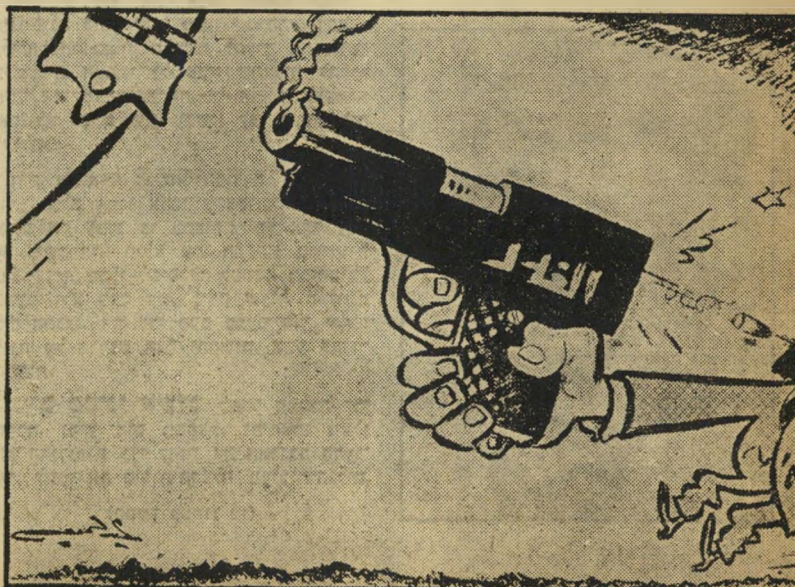
אך מאחורי ההפכפכנות הסתתרה אישיות חזקה ועקשנית. איחסאן אל-קדוס, משך רוב גילגוליה, שמרה על קו מויני ברור: קידום הערבים, שיתרום הלאומי והחברתי. לשם כך, תמכה באיגודים מקצועיים, הכינה את בנה להיות הצייר הסוציאליסטי הראשון בפרלמנט המצרי, תמכה בהפיכה הצבאית, ניהלה מערכה רצופה על הכרזת רפובליקה במצרים. נשק חשוב במאבקה: הקריקטורה.

„אמא'לה!“
 תורכיה, בדמותו הבכיינית והמפוחרת של הנשיא ג'אלל ביאר, רצה לרזועותיה של ארצות-הברית. הסיבה: הרב הרוסי (למעשה) השוכן על גבולה, הראה סימני התחממות. אמנם ההתחממות מתבטאת בלקיחה ירודתית, אך תורכיה ההיסטרית מוכרת את עצמה לאמריקה (ראלס) מתוך תקווה שזה עתה להרתיע את הרוסים מלהתקיף את תורכיה.

נגד צרפת
 רוז אליוסף היתה בין הראשונים, שהכריזו מלחמה על האימפריאליזם הצרפתי בצפון אפריקה. בהיותה אשה שינקה מידה גדושה של תרבות צרפתית, ידעה עורכת השבועון הסטירי לנצל את ידיעותיה נגד הצרפתים עצמם. למעלה: סיפמת המהפכה הצרפתית הנשגבה. חופשי, שוויון, אחווה — מיתמרת פעשו אנטי-צרפתי מנועי תותחים צרפתיים, שנשלחו לדכא את ערביי מארוקן השואפים גם הם לאותה מטרה עצמה. משמאל: אנטי-רירה, שהיא באופן רשמי חלק אינטגרלי של צרפת, עודה באש.

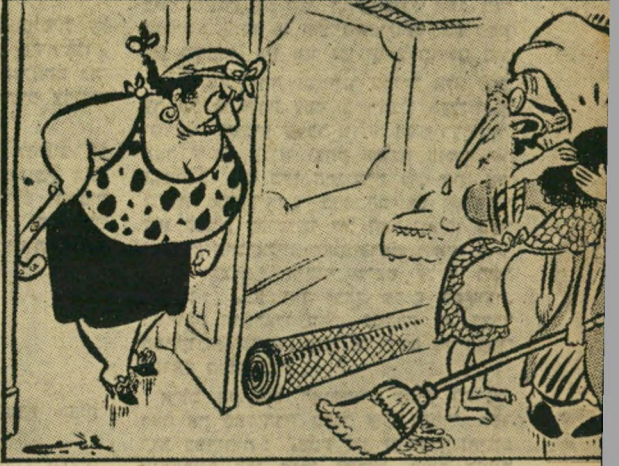

חטא ועונשו
 האיש המכוון את האקדה (מימין) מוד חזהו של גמאל עבד אל-נאסר, ראש ההפיכה הצבאית, מסמל את הריאקציה — מלה שהוכנסה לשפה הערבית ציה — כמו בכל סיפור הגזן, בא המושע על שכרו — האקדה מפליט את הקליע אחרון, הורג את הרוצח השפן.

זהו סיפור שלם בשני ציורים — סיפור ארגון המחתרת של האחים המוסלמיים. הארגון, שפעל ספק בסתר, ספק בגלוי, מאז שנות מלחמת העולם השנייה, שם לו כמטרה לכבוש את השלטון בכוח. משך 12 שנה התכונן ליום הגדול, גיום מתנדבים, אסף נשק בשדות הקרב הנטושים של המדבר ממחסני הצבא המצרי. הוא שכח שהכריז על עצמו בראש וראשונה כעל שולן ונכשול. מוסר ההשכלה: עניני נשק זה תפקידו של צבא ההפיכה.

אל תקה הכל
 הגבר המוצק הוא מי מול המדינות הערי ביות, המועכות את דמותה הקריקטורלית וראל. הכותרת: "חרם כלכלי". דמות זו חודי לקוחה בצורה בוקטת מה ששירמר.

בכגד ים משני צדדים והאיסור היה מקבל תוקף חוקי בבית הנבחרים, היתה מנהגת מערכת ליגלוג נגד החוק. מאז ההפיכה, ויתרה על כל הפוואה. ציורי השכועון המציאו דמות של שייך קנאי, דירפצופי, כינו אותו שייך מתלופ (נפסר). מרי שבוע הופיע ציור שהראה את השייך מחבק את המשרתת, מחקה את הזורים במשחקים או מפתה נערות. זו הפעם הראשונה העיז עתון ערבי ללחום בכמורה.

נציג מוחמד
 רוז אליוסף שנאה את הכמורה. היא ראי תה בשויכים של אלוזהר אחר הגורי מים הריאקציוניים ביותר במצרים. היא לא יכנה ללחום בהם בגלוי רק מרי פעם, היה ראש המועצה הדתית אוסר, למשל, על נשים להיראות על שפת הים

לא רוצים למות
 אייונהואר, מצביא המלחמה (למטה), שונה את היילי האומות הגרורות למותם הכסוח בפני הדב הרוסי. רוז אליוסף, המצודדת באופן חריף בעמדה נייטרלית בין שני הגושים הער למימ, היא אחת המתנגדות העיקריות לברית החדשה בין עיראק ותורכיה. גיבורה הוא: ניהרו החודי, סכיכו מבקש עתונה של רוז להקים גוש עולמי שלישי שיכולו בתוכו את כל המדינות הערביות.

ההפיכה הצבאית במצרים היתה מאורע גדול לא רק למצרים אלא לעולם הערבי כולו. גמאל עבד אל-נאסר, בעיני רוז אליוסף, הוא גיבור גדול — לא רק על פי הוראה ממשלתית, אלא מפני שבקעת העתון כאמת מושכים את הגמלים הערביים אל שוח הצבר, בתוך המדבר היבש. שוח הצבר הוא, טובת הטם וזעריבו.

והגמלים
 בואת. למטה: עבד אל-נאסר וסלח סאלם, מושכים את הגמלים הערביים אל שוח הצבר, בתוך המדבר היבש. שוח הצבר הוא, טובת הטם וזעריבו.

(המשך מעמוד 9)

שטיינר שנתאלמן כחיו לא היתה ברירה. הוא שלח את שתי הבנות למוסד, נשאר בודד בצריפתו, נשא במחצית הוצאות החוד קתן, הניח ללישכת העזרה-הסוציאלית לשאת במחצית השניה.

מצבו הכלכלי של שטיינר הלך והחמיר מיום ליום. האידיאליזם הציוני שלו נעלם, ובשנת 1949, כאשר קראי לו קרוביו היי אוסטריים לחזור למולדתו, לחיות חיי רוח, הם הסכימו ברצון. אולם כאשר בא הוא למוסד, רצה להוציא את הבנות, לקחתן לי אירופה, נתקל בסירוב תקיף של משרד הי סעד: "שינוי פתאומי של הסביבה עלול להמיט אסון על בנותיה של אם חולתי נפש".

לשטיינר לא היה פנאי להתעכב בארץ ר להגל משאומתן ממושך עם השלטונות. הוא חזר לאוסטריה, ביקש את עזרת הממשלה האוסטרית. הממשלה פנתה אל קונסול אוסטריה בישראל, ד"ר קארל הארסל. רק לאחר שהתברר כי מאמציו של הקונסול לא נשאו פרי חזר שטיינר לישראל, הביא את כל הפרשה לפני בית-המשפט המחוזי התל אביבי.

תרופה למכה. הפעם היה דומה כי המאמצים נשאו פרי. שופט מחוזי יוסף קיסטר סס: "הילדות רשאיות לעזוב את ישראל. אולם משרד-הסעד מיהר להקדים תרופה מנהלית למכה המשפטית: הוא השיג צו מניעה לירידת הילדות לאוסטריה. אמר דובר המשרד: "אנו יכולים למסור את הילדות לידי שטיינר — בתנאי שהוא יישאר בישראל".

שוב היה שטיינר נאלץ לעזוב את הארץ בלי בנותיו. אולם הוא לא אמר נואש. הוא הצליח להשיג מבית-משפט מחוזי אוסטריה צו להחזרת הילדות לאוסטריה. אולם בית-המשפט המחוזי התל אביבי עיין בצו, החליט: "זהו צו אוטומטיסטיבי, לא מספק דין משפטי. אין אנו יכולים להתחשב בו".

עתה לא היתה לשטיינר ברירה אלא לערער על החלטתה לפני בית-הדין העליון הישראלי. בשבוע שעבר נידחה גם ערעור זה. אמר שופט עליון יצחק אולשן בנמקו את הדחיה: "יש כאן התנגשות בין שתי אסכולות משפטיות: בית המשפט האוסטרי דאג לבנות כלרכושן של האב, ואילו בית המשפט הישראלי דאגו בראש וראשונה ל טובת הבנות". הוסיף שופט עליון משה זילברג: "לא היה כאן מקום לסדרות. המחוקק הישראלי בחר, במקרה זה, בדרך המתקמת, שהינה, אגב, גם דרכם של חכמי ישראל הקדומים".

אולם הקונסול האוסטרי, קארל הארסל, ראה את ספקי-הדין באור אחר לגמרי. אמר הוא במרירות: "מסק דין זה שדן נתונים אוסטריים לפי חוקי ישראל, עלול ליצור הקדים מסוכן במשפט הבינלאומי הפרטי. בעתיד עלולים ישראלים היושבים בחוץ לארץ להישפט לפי חוקי ארץ מושבם, ללא כל התחשבות בנתינותם".

תמרורים

נחלג. יום הולדתו ה-60 של נשיא בית המשפט העליון, יצחק אולשן, לשעבר סמל בגדוד העברי * ומפקד ההגנה בעיר תל אביב. אולשן הוא מוסמך למדעי המזרח שהחליט להשתלם במשפטים בהגיעו לגיל שלושים.

נחלג. יום הולדתו ה-80 של משה אבר בנאל, חלוץ הקולנוע בארץ. אברבנאל הקים ב-1913 את ראינוע עון בתל אביב, שהיה בית הסנימה הראשון בארץ. כשהתגלע המסד קד התורכי העריץ של יפו, חסן ביי, לעון, החריים כמה פעמים את תוכן קופת הראי נוע, פנה אברבנאל לגימנאל באשא. מסקד הי חיות התורכית הדומית, בבקשת חסות וי נענה. כותב הבקשה: תלמיד בגמסיה יודע כותב תורכית, כיום ראש ממשלה משה שרת.

נפלג. חיילי צה"ל סעויה אלקיים, דן דיין (לא קרוב של הרמטכ"ל, רב אלוף משה דיין), אלוף הורביץ, רחמים טחיי, מיכאל לבני, עזראל סנדל, מיכאל קרסן ואהוד שחר בקרב ברצועת עזה, בעת הריסת מת גנים ומחנה צבאי מצרי (ראה במדינה).

* סמל אחר בגדוד העברי שעלה לגדולה מאז: רב אלוף יעקב דורי, הרמטכ"ל הי ראשון של צה"ל, כיום מנהל הטכניון.

לחטוף כמה דקות יקרות של מנוחה. אולם המנוחה לא ארכה. ביום השני לאחר הסערה הופיע המכונאי הראשי על גשר-הסיקה, בישר בשורת-איוב: "מים מרוששים מציי פים את חדרה-המכונות. כנראה שהם באים ממחסן מספר 5".

מיד ירדו כמה ימאים לבדוק את המת סניג, שהכילו מסען אשג. ההשערה נת אמתה: מחסן מספר 5 היה מוצף מים, שחדרו דרך פירצה בדופן האוניה. רב-החובל מיהר לחדר המפות, עיץ באפסרות להביא את האוניה לנמל מבטחים. האפסרות היתה קלושה: הנמל הקרוב ביותר נמצא באיי האזורים הפורטוגזיים, במרחק של 1790 מילין מן המקום. אף על פי כן סקד רב החובל להפעיל את המכונות במלאו עצמתן.

בינתיים התאמצו הקצין הראשון ורב המלחים לסתום את הפירצה המסוכנת, צללו במים הקרים כקרה, כשבדיהם מוטות עץ ובולי עץ קטנים. לאחר שעה ארוכה של צלילות תדירות עלה בידם לגלות את הסיר צה. אולם לא היתה כל אפשרות לסתום אותה: כל ניסיון של נעיצת בולי עץ היה עשוי לערער את דופן האוניה עוד יותר.

היה זה מבחן חמור עוד יותר ממבחן הסערה. הימאים ניסו לסגור את מחסן מספר 5 באופן הרמטי, לא הצליחו, נאלצו להפעיל את המשאבות. אולם כעבור שעות מספר יצאו המשאבות מכלל שימוש: האשג שנתמסמט במים סתם אותן לגמרי.

איך הגעתם? מאותו רגע ואילך התנהלה עבודת השאיבה בעזרת דליים. הנס יונות לכוד את המחסן המוצף גמסכו, הצליחו במידת-מה: זרם המים הואט. אב רהם גרץ הוסיפה לצלוע לאיטה לעבר איי האזורים, הגיעה בשלום לנמל.

כאשר עלו אנשי המספנה המקומית על סיפון האוניה, כדי לבדוק את מידת-הגנוק, נדהמו למראה עיניהם: "איך הצלחתם לה גיע? לפי כל הסימנים היו הדגים צריכים לאכול אתכם עוד לפני יומיים".

אחדים מן הימאים לא ידעו להשיב על שאלה זו, הלכו לבית-הכנסת המקומי, הודו לאלוהים, שהצילם ממות. אולם מרבית אנשי הצוות לא האמינו בנסים: הם ידעו היטב כי הם נחלצו אך ורק בכוחות עצמם, הוכיחו בזה את בגרותם הימית.

משפט

תקדים מסוכן

פסק דין

ניתן בבית המשפט העליון בשבתו כבית דין לערעורים אזרחיים.

במשפט פרנץ שטיינר, המערער, נגד הי יועץ המשפטי לממשלת ישראל, המשיב.

בית המשפט העליון דחה את הערעור על החלטת בית-המשפט המחוזי, תל אביב, מיום 25 למרץ, 1954, לפיה נאסר על שטיינר הנ"ל, להוציא את שני ילדיו משפת המדינה, ללא רשיון של בית-המשפט ומונה אפוסטרופוס נוסף לילדים...

מסקדיון זה, שניתן בשבוע שעבר, היה סימו של מאבק משפטי, מלא מרירות, שהתנהל על פני שתי יבשות. אולם הוא היה גם שיא דרמטי חדש בפרשה טראגית, שי החלה לפני עשרים שנה.

פראנץ שטיינר ואשתו, אלה, היו ציונים גלבים. הם עזבו את מולדתם, אוסטריה, שנים מספר לפני סיפוחה לגרמניה, עלו ל ארץ המובטחת, שתוארה בצבעים כה חורי דים בפי שליחי המפלגות השונות. המצוי אות הארצישראלית לא היתה או הרודה כי יותר: פראנץ, בנו של בעל-אחוות עשיר ובוגר מכללה חקלאית אוסטריה, לא מצא עבודה במקצועו, נאלץ לעבוד כפועל שחור. הוא ואלה השתקעו בצריף קטן, בכפר חיתקין, צרפו פרוטה אל פרוטה, ניסו לה קים משפחה בישראל.

סירוב תקיף. המשפחה הוקמה אולם בשנת 1944, זמן קצר לאחר היחלדה של הבת השניה, אינגה (הראשונה, שושנה, נולדה שלוש שנים לפני כן), פגעה הטראגיה בצריף הכפרי הקטן: אלה קיבלה החקמת עצבים חמורה. הרופאים העבירו אותה ל מוסד סגור, קבעו: מקרה חמור של סכר וזפרניה*. אין כמעט סיכויים להחלמה. ל

* התחלוקת האישיות — מחלת נפש, העשויה להביא את החולה למעשי אלימות, כולל רצח.

רבים כבר נהנים

תצטרף גם אתה — למעשני

מטוסיאן עגול

המחיר 250 פרי' הקופסה

משלוח מנות לירידיך

לכבוד חג הפורים המשקאות עדיני הטעם

המעניקים למקבלים בריאות, הנאה וחדוות חיים

יקבי ש. פרידמן ובניו

כרמז אוריגנל, פתח-תקה

יצרני המשקאות המשובחים: ישן נושן, ארק, נשיא וכו'

הגיעו

מכונות כתיבה פורטבל ומשרדיות,

עבריות ולועזיות 13 ו-18"

עם פכולטור אוטומטי ושולים אוטומטיים ZETA

ההספקה מהמחסן, המכירה בלירות ישראליות.

בהוצאת ספרית פועלים

- תורת התזונה**
ספר מחקר בשאלות חיוניות לכל אדם, למשק הלאומי ולבריאות העם
המחיר: 5.400 ל"י
גיאובוטניקה
תרומה להרחבת הדעת של המורה, המודרך החקלאי ושל כל חובב טבע.
המחיר: 15.000 ל"י
פלח הכובש בשני כרכים
ברומן איסופיאה מגולל הסופר וההומאניסטן, אשר רכש את הוקרת ציבור הקוראים בישראל ביצירתו "דיטה בת'אדם" — יריעת חיים רבת מידות וענין:
המחיר: חלק א' 7.000 ל"י
למנויים: 4.900 ל"י
המחיר: חלק ב' 7.000 ל"י
למנויים: 4.900 ל"י
שירי דוד
מאת: גרשון קניספל
אנתולוגיה של שירי מאבק וחונן ולצידם ציוריו של האמן הצעיר שאינם אילוסטרציה לשירים, כי אם יצירה בסני עצמה.
המחיר: 7.100 ל"י
סרגול צלב הקרם
היסטוריה קצרה על טעשי המלחמה הנאציים. ספר שכל יהודי חייב לקרוא.
המחיר: 4.000 ל"י
למנויים: 5.000 ל"י
מאת: לורד ראפל
למנויים: 2.800 ל"י

ציור

בכשרון. לא ב זע"י

אך מקרה הוא שביתו המרהוץ וגדוש ה" שטיחים, התמונות והארז של נחום גוטמן צר-הפנים ושחור-השיער עומד במרחק צע" דים מספר מטרות כך ציורו התל-אביביות, הנקראות על שם אביו, הסופר שמחה (נפש רצוצה) בן-ציורו, ששמו האל-סטרותי היה שמחה אלתר גוטמן. מקרה זה הוא אחד המקרים הלא-מתוכננים המעטים בחייו של גוטמן בן ה-57. כי עוד בהיותו בן חמש, בעיר מולדתו, אודיסה הרוסית, תכנן מה לעשות לכשיגדל: להיות צייר. היה זה או כשצייר את ציורו הראשון — כירה פח" מים היוצא מתוך המכרה המשחיר. הצבע השחור פינה את מקומו עד מהרה

ציור בלבד. כראוי לאדם רב-גוני, שהיה ב" ימי מלחמת העצמאות, בגיל 50, הצייר ה" צבאי של צה"ל, יש לצייר גוטמן עיסוק נוסף: כתיבה, לרוב סיפורי ילדים.

הידוע ביניהם: לובנגולו מלך זולו, אבי עם המטבולו אשר בהרי בולבייה — מעשה בצייר ארצישראלי הנקלע לאפריקה הדרומית ומחפש אוצרות לאיקימים בג'ונגל. לובנ" גולו נכתב לפני 20 שנה, עת ביקר גוטמן בדרום אפריקה, כשליח העיר תל-אביב, על מנת לצייר פורטרטים של חסיד אומות ה" עולם וראש ממשלת דרום אפריקה של אז, מילדרשל ואן סמאס. ביקור שהביא ל" גוטמן אוצר קיים בהחלט: המכנסות תע" רוכותיו ביוהנסבורג, קייפטון ודורבן בנה את ביתו בעל אולפן הציור מקורה הזכור" כית ושטוף השמש.

צייר גוטמן וציורו "יסו"

מוינה לחברון, דרך ברלין, פאריס ויוהנסבורג

ספרים

תרגום

בתה של רחב

קומתה בינונית וגוזה דק. סניה ארו" כים במקצת. יש לה מרפיל טוב, שער זהוב, עיניים בהירות. פיה רחב במקצת ושיניה מצחירות. צארה חלק ולבן, וקוסם בעיגוליו" ת...". כך תאר איש רומא של סוף המאה ה-15 את לוקרציה בורגיה, האשה שמיזוגה בחובה מראה של בתולה עם כשרונות של אשת נאפוסים.

לוקרציה היתה ממורתו של החשמן ה" ספרדי רודריגו בורגיה, הידוע יותר בהיס" טוריה כאפיפיור אלכסנדר הששי, ההולל המושלם ביותר ברומא. שריחק נשים כאשר ירחק המנגט את הברזל.

הכל עם הכל. בספרה של ג'ואן האסי" לים, לוקרציה בורגיה, המזכיר לפי כמות גיבוריו יותר ספר טלפונים מאשר רומן היסטורי, שוכבים הכל עם הכל, ו" לעתים קרובות למדי עם לוקרציה, שלא בחלה גם במיטת אביה המקודשת או במי" טת אחיה צ'ארה. לא לחינם כונתה לוק" רציה כפי העם, אשתו, בתו ואשת בנו של הוד קדושתו האפיפיור.

הקורא העברי ישמח לשמוע כי לשם האמת" ההיסטורית יש לציין כי לוקרציה בורגיה לא היתה רק שכנוית. היא היתה גם רח" מנית. אחר מות בעלה השלישי, אלפונסו ד'אסטה, זוכס פרארה, ניצלה את מעמדה הרם, כעוצרת פרארה, פרסמה חוק שעל" פיו מוגנות זכויות היהודים וכל המיגע בהם ייענש בחומרה.

אם כי ייתכן ומעשה חסד זה ליהודים לא נבע מתוך רחמנות סתם, אלא מתוך הוקרת תודה הרבה יותר עמוקה, היו אלה היהודים שבמלו טעם חסד עם אחת מאמונות" של לוקרציה, רחב מריחתו. (לוקרציה בור" גיה — ג'ואן האסליפ — הוצאת לדורי — 294 עמ')

לצבעים בהירים יותר, אלה של יסו, אליה הניעה משפחת גוטמן בשנת 1905. נחום עצמו לא התעכב הרבה ביסו, עבר לירר" שלים, לבית-הספר בצלאז, בו למד תחת הורכתם של מייסד בצלאז בוריס ש" וה" צייר אבל פן. משך שבע שנים הבאות חילק גוטמן הצעיר את יומו לשניים — המחצית האחת לתורה והמחצית השנייה לעבודה, חי טוב עדיי נשים משך-פיל.

נוף בחניתא. אחר תקופת עבודה ב" יקבי וכרמי ראשון-לציון התגורר הצייר" לעתיד לגדוד העברי, בו שרת בכיתה אחת עם טוראי יצחק בן-צבני, עמו שמר על מחנה השבויים ברטיח (מוכרתו של גוטמן מאותם ימים: אלבוט ציורי שבויים תור" כיים).

כל אותו זמן הלכה וחזקה אהבתו של גוטמן לארץ שטופת השמש וכשחזר אליה אחר ליטוש סופי של שש שנים בחינה, ברלין ומאריס החל מעלה על מאות בדים את נוסה של הארץ מחניתא עד חברון (אומר גוטמן כיום: חברון חסרה לי מאד ו')

גוטמן, שהושפע ככל ציירי המאה ה" עשרים, מן האמנות הצרפתית, סיגל לעצמו את רוחה המתבטאת בתמישה קלה, לירית וריחנית (אותה מסכם גוטמן בהגדרה לא ביוע, כי אם בכשרון ו'), העבירה על כדיו, 38' מהם (שמן ואקרילים) קישטו משך החודש האחרון את קירות מוזיאון תל" אביב.

אוצר בג'ונגל. ציורי גוטמן הטביעו את חותמם על אמנות הארץ, כשם שעשו זאת האילוסטרציות שלו לעשרות ספרים או ציוריו-רישומיו בדבר לילדים, שהוא צייר רו מיום היחסודו. הם נושאים אופי הגיגי, שמח ומאיר-עיניים הצריך לרשת, לדעת גוט" מן, את מקומה של נקודת הראיה היהר" דית הגלותית, המדוכדכת, המסכנה, העצור" בה והעלובה.

אין גוטמן עוסק בביתו מוקף הפרחים ב" בקומה השלישית שלו, המיוחדת, משום מה, לתערוכות-יחיד של אמנים ישראליים. התוצאה: עד שהמבקר מוזיאון מספס לי קומה השלישית רוחג עיניו מאות יצירות חוצלארציות בקומת הקרקע ובקומה השנייה, שוב אינן פנויות ביותר ליצירות המקומיות.

יצירה בת

צליל מלא ועשיר

סטודיבריי מודל 1955 מתוצרת פאלאס, מושלם בשכלולים החודשים ביותר של תעשית האלקטרונים: 8 מגורות, פיליפס; מפתח גלים בצורת מנענעים; לוח תחנות מורחב עם גלגל תנור" פה לכיחגם: 4 גלים, מדור מיוחד לתחנה מקומית וחד" בור לפטיפון; רמקול קוני" צרטנסי; מעולה להאזנה צלולה ביותר; תיבה מפואר" רת וחודישה; מחסת מיוחד לקליטת גלים קצרים. מוד" לים אחרים בני 6-7-8 מגורות יתאימו אף הם לכל טעם וכיס.

פאלאס סטראדיבריי

דרוש בכל חנות-רדיו מובחרת, להשמיע לך ללא התחיבות, מצלילי אחד המגולים של פאלאס, והחלטתך תוקל עליך ביותר.

בעולם

ארצות הברית הקרם האחרון

בשבוע שעבר זרמו אלפים מתושבי ניו יורק לעבר רובע הארלם, המיושב ברובו כושים וסורטוריקאים. הם לא באו לחוות באסיפה דתית, או בכנס פוליטי. הם באו לראות מחזה, אשר כמוהו לא נראה מאז מותו של רבי-שודדים ג'והן דילינגר: קרב בין 200 שוטרים חמושים בתת-מקלעים וברימוני גז מדמיע, לבין פושע אחד ויחיד.

גיבור המחזה היה אוגוסט רובלס, צעיר ממושקף, שחור-שער, בעל עיניים יוקדות. אוגוסט יצא רק לפני חודש ימים מבית-הסוהר בו בילה חמש שנים באשמת שוד מווילין. שבוע לאחר שיתחררו כבר הספיק הוא לעלות שלב נוסף בסולם הפשע: בקרב-אקדוחים, שתתנהל בסימטות הארלם בין שתי כנופיות פושעים צעירים, המית רובלס את יוסף אהרונוביץ (21) מנהיגה היהודי של אחת הכנופיות.

למזות כמו גבר. ידה הארוכה של הבולשת הפדראלית האמריקאית השיגה את רובלס עוד בו בערב. הוא קיבל את שלושת הבלשים שהוסעו בחדרו בחיפוש מלא בון, ביקש שהות ללבוש את מעילו, שלף אקדח מכיס המעיל, סרק את נישקם של שומרי החוק, נמלט, תוך חילופי יריות עם שני שוטרים, שחיכו בחוץ.

תקרית זו הספיקה למסירת נירורק כדי להכריז על רובלס כעל אויב הציבור מספר אחד. שוטרים ובלשים סרקו את הארלם בית אחר בית, עצרו את הרכבת התחתית, דפסיקו הצגות בתיאטרון. בחיפושים השתתפו גם עשרות כלבי גישוש, 50 מכונניות מצוידות במשדרים, הליקופטר אחד. אולם המבצע לא נשא פרי: חלפו 48 שעות והוצח טרם נמצא.

התוצאות הראשונות הושגו רק ביום א' שעבר לאחר שקיבלה המשטרה אינפורמציה סלפונית ממודיע אלמוני: "רובלס מסתתר באחד הבתים ברחוב 112".

השוטרים שמיהרו למקום גילו כי האינפורמציה הייתה מדויקת. אולם לאוגוסט רובלס לא היה כל חשק לעמוד לדין ולעלות על כיסא-החשמל. הוא התכצר באחד מחדרי הבית, קיבל את פני הבאים באש, שאג בין יריה ליריה: "מוטב לי למות בקרב - כמו גבר!".

ימריטו עלי סרט. המצור שהתחיל בשעה שלוש לפנות בוקר, נמשך למעלה משעתיים. שמונה מכונניות כבאים המטירו על הבניין סילוני מים. כדורי מקלעים ותת-מקלעים תופפו על הקירות. רימוני גז התנפצו ברעם, העלו חלק מן הבית באש. עשרת אלפים צופים נאספו על הגגות הסמוכים, עקבו אחרי מהלך הקרב. רבבות אחרות נצמדו, למרות השעה המוקדמת, אל מקלטי הטלוויזיה, ששיגרה למקום את צלמיה המעולים ביותר.

לבסוף, בשעה 05.10, שכנו יריות הת' שובה הבודדות של רובלס. המשטרה חיכתה שעה נוספת, אחר פרצה פנימה. רובלס נפצע קשה בחזהו, אך היה עדיין חי. הוא ביקש כומר, הספיק להתחודות על חטאיו, למות כנוצרי טוב. דבריו האחרונים: "אני חושב שימריטו עלי סרט".

קנדה

אויב הקירמה

בשבוע שעבר שוב הוועקו אנשי משטרת הרוכבים הקנדית לאחד הכפרים הנידחים במחוז קולומביה הבריטית. לעיני השוטרים ניגלה מחזה מיוחד במינו: עשרות מבתי הכפר בערו באש, ומסביב לבתים ניצבו גברים ונשים ערומים כביום היוולדם. שוטרי הבתים לא התנגדו, נכנסו בשקט למכוניות המשטרה, שחיכו בקרבת מקום. שומרי החוק אף הם נהגו בשקט ובאדיבות בלתי רגילה. רטן אחד מהם בקול משועמם: "הדוחבורים הללו יוצאים מדעתם לפחור פעם בחודש".

• גדול שודדי ארצות הברית, הספיק לרצוח 16 איש לשדוד 300 אלף דולאר, בסרם נהרג עלידי שוטרים באחד מרחובות שיקגו, בשנת 1934.

הורידו ידיכם! באנו רק להפקיד כסף
בבנק לאומי לישראל בע"מ

סווא'אתן

סוליות ועקבים מדעיים
נוחים יותר לרגליך
חזקים פי 3 מעור

חברת-בת של החברה הכלכלית לא"י - ארה"ב

שפורים חג שאח

זה דבר ידוע, אבל השנה תעלה השמחה על שאר השנים ע"י העדליות שתעמוד במרכז השמיחה. הזדמנויות ומאורעות מעניינים ונדירים יצינו את פורים של השנה. לכן הנצח את פורים של השנה! הכן לך מצלמה ופילמים וקבל הוראות חגם אצל

פוטו-בדנר
חיפה, רחוב החלונות 31

הצגות-בכורה של דו"ג ושומוכר האמנים הגדולים

תל-אביב, "אהל-שם", יום ב', 7.3 ב-8.30
חדרה, חוף, יום ג', 8.3, ב-8.30
ירושלים, באולם "אדיסון"
 ביום ד', 9.3 ב-9 בערב
רמת-גן, "רמה", יום ה' 10.3 ב-8.30
חיפה, "מא"י", יום ו' 11.3 ב-8.30
קרית מוצקין, מוצ"ש 12.3 ב-9

תכנית חדשה:
"לאכט געזונטערהיים"
 כרטיסים בת"א: "מסך", המלך גורג' 2; "הכרטיס", אלנבי 31; "שרותרון", עליה 3; "רקוקו", דיונגוף 93. ברמת גן: רח' ביאליק 57, ריכניץ. כרטיסים בחיפה: משרד "מכבי", רחוב הרצל. כרטיסים בירושלים: משרד כהנא.

חלב תנובה - יסוד התזונה

סוד כמוס

OPTIMUS

של

הטובים שבמשקפי שמש
דרשהו בכל חנות

רע לנהג

תלמד אצל שטיין
רחוב דיונגוף 131 פנת גורדון,
טלפון 21963

כרמלה בור בת החמש וחצי מתל-אביב שזכתה בפרסים שונים ב-נשפי פורים שלשי"ד עבור תלבושת "ילדת שלטוקס" ממלאת את דבר המגילה - "להשמיד להרוג ולאבד את..." כל הזבובים והיתושים בעזרת "שלטוקס".

אנשים

משפחות

חברה פרטית שהחליטה להופיע בעלילת: משפחת מוכתר כרם התימנים לשעבר, **מושה לוי נחום** (מל"ן), המטיף לריבוי הילודה, שהחליט לשכור מכונת משא מיוחדת, להציג בה את 18 בניו ו-24 נכדיו.

לסיכום משפחתי אחר הגיע האיש העשיר בעולם (שניים עד ארבעה מיליארד לירות) **עוסמן עזי האן**, 72, הניזאט של הייד רבד: בהיולד השבוע נכדו 46 הצטרף זה למשפחת הניזאט שבהרמונו 42 שנים, בבתיו 33 ילדים.

פחות משתתפים הקיף עיסוק משפחתי של **הוסיין**, מלך הירדן הצעיר (22). הש"בוע ארס לו לאשה את בת משפחתו ההאשי-מיה, הנסיכה **לינה**, תושבת אלכסנדריה, אותה הכיר בבריטניה, בה סיים את לימודיו בבית-הספר לקצינים שעה שדונה המבוגרת ממנו בארבע שנים, סיימה את לימודיה במח"לקה לספרות של אוניברסיטת קמברידג'.
בנתיב המשפחתי הלך **אמנון מוסקין**, 20, לשעבר טרקטוריס וחיל נח"ל. הוא

שויה את השחקנית, סרב לקבל כל תשלום. אמרה נוסעת מירון: "הולך לי היום".

זמנות

שחקן קריין יוצא **תימן סעדיה דמארי**, התקדם לתפקיד תיאטרוני חדש. אחר שסיים את השתתפותו בסרט באין מולדת, החל מתכונן לתפקיד במחזה קרוב בתיאטרון אהל: זה של טבח סיני במחזה הט ידעו מה שהם רוצים.

לתפקיד אחר התכונן ראש עיריית תדרה לשעבר, **דניאל ברמן**, שהתמסר ממשרתו אחר משפט מעילות בו יצא זכאי: היה זה מקצוע המשפטים, אליו החליט לשוב, אחר שנטשו מאו עלותו ארצה.

שניו אחר בתפקידים בא על כוכבת הבאלט **מוריה** (נעליים אדומות) **שירי**. היא הפכה לשחקנית במה, התעתדה להופעתה הראשונה במחזה אני מצלמה, שבאחת ממערכותיו עליה לגלות את רגליה הנאות ליישר את גרביה (ראה תמונה).

י"ש את ההדורים עם 300 חשובי העיר תונאים בלונדון וגילה תיאבון למופת: **סיר וינסטון צ'רצ'יל**, שבא כאחור של חודשיים למסיבת יום הולדת שערכו לו העיתונאים ושתפריטה, מלבד אנקדוטות צ'רצ'יליות מצויינות, היה: דגים ברוטב, סלה מטוגן וגלידה רבזונית.

זמנות

כנספס שגריר ברית-המועצות, **אלכ-סנדר אברמוב**, עם ילד רוסייה, נשיא המדינה **יצחק בן-צבי**, ושאלו מדוע נטש את מולדתו, עלה לארץ-ישראל (בי-1907), הסביר הנשיא: היו שניים שלא יכלו לחיות בצחאות ברוסיה - הצאר ניקוליי רודף היהודים ואנכיו ולצאר גיקוליי לא היה לאן ללכת **.

למחרת הוכיח השגריר הרוסי לא רק כשרון שיחה אלא גם כשרון שמיעה. הוא נכח בהצגה ה-300 של שלמה המלך ושלמי הסנדלר של האהל, מחא כפיים בכל המקור מות הדורשים מתאיאות כסיים, גילה הבנה טובה בעברית. מבקר דיפלומטי אחר באותה הצגת האהל: ציר יוגוסלביה **יובאן זוקי-מאנוביץ**.

פחות התלהבו אנשיו של **ג'ורג'י זנג'לי-קוב**, ציר בולגריה בישראל, למראה מכבי אש תל-אביביים שרצו להכנס לצירות, לכבות שריפה שפרצה בה. הבולגרים לא הרשו לכבאים להכנס לצירות, שהיא לפי החוק הבינלאומי שטח בולגרי ריבוני. איימו עליהם באקדח שלוף, כיבו, לבסוף, את השרפה בעצמם.

יותר אדיב היה ראש משקיפי או"ם, הגנרל הקנדי **אדיסון ברנס**: בצאתו משגרירותו ארצות-הברית, גילה כי נהגו נעלם, מצאו, כעבור זמן, ליד קיוסק, לועס כריך. אמר הוא לנהג הצרפתי, לכשוה חור להגה: בתיאבון! שינה בכך ממנהג צרפתי. היה זה לואי ה-14, מלך השמש, שאמר כאשר מרכבת שמונה הסוסים שלו הגיעה לארמון זרסי בהקדמה של דקה אחת בלבד: "כמעט והייתי צריך להתחין!"

לא המתין ולא ציפה לזרם המתנות הגי, דול, קונסולה היוצא (אחר חמש שנות שירות) של אוסטרליה, **ד"ר קארל הארטל**. לפני עזובו את הארץ, לקבלת משרת מפתח בחינה, קיבל, בין השאר, שני גורי אייות, מתנת גן החיות התל-אביבי לנג' החיות ה-תינאני.

מתנה מסוג שונה קיבל השגריר החדש למוסקבה, **אלוף יוסף אבידר** משר ה-בטחון המתפטר **פנחס לבון**: חוברת העי-חקי המגילות הנגזרות שפוענחו על-ידי אבי איש הבטחון **ייגאל ירין**, הפרופסור אלי-עזר ליפא סוקניק.

פסוק השבוע

קריקטוריסטן וילד-פלא של עיתון הצבא האמריקאי טטאר אנד סטרייפס במלחמת העולם, **ביל מולרין**, קרוב שמועין אמריקאי דמוקרטי: "חיללים החשופים לקרב כאינם לציונים מיוחדים ולתשלומים שונים לא בגלל שנשמתו חיל הרגלים טהורה יותר, אלא כיוון שזה יותר כואב להפגע מאשר להשתעמם במלחמה, בניגוד לכל טענה מתוכמת האומרת את ההפך".

* אחי זמרת-שחקנית שושנה דמארי. ** בשנת 1918: הלך ניקוליי השני, עם אשתו וילדיו בדרך כל בשר, כשהוצא להורג על-ידי חיילי המהפכה.

שחקנית שירר

אחרי נעליים אדומות, גרביים ישרות

התכונן לתפקיד ניצב בהצגת הבימה הקרובה, המלך ליר, בו ישחק את המלך אביו, שחקן חתיק **אהרן מוסקין**.

חדשה אחרת מבית הבימה: העז שלקחה חלק בהצגת פורגי ובס, ששמה באותה הצגה היה **ז'ה כוב**, לא סיימה בהופעות אלה את הקריירה התיאטרונית שלה: הש"בוע היא הופיעה בבית התה, הצגתה החד-שה של הבימה.

עוד יותר הצליח שחקן התיאטרון הקאמרי **אברהם בן-יוסף**: שעה שביכה בתפקיד הרפגון הקמצן את קופת הכסף הגנובה שלו (אני אבוד, אני הרוג, שחטו אותי, גנבו ממני את כספיי) בהקמצן של מולירה, ריחמו עליו צופים חומי-לצון, הטילו מט בעות לעבר הבמה.

בהערכה דומה זכתה **חנה** (פינגליין) **מירון**, כוכבת הקאמרי, בהכנסה כשבוע שעבר למונית שירות תל-אביבית. ההגה

לאמיתו של דבר לא היו הדוחבורים * משורפים כלל. שריפת הבתים וההתפשטות ההמונית לא היו אלא צורות מקוריות של מחאה נגד התרבות המודרנית, שבאה להצר את חירותם של האיכרים הרוסים בפשוטים. הדוחבורים היו רגילים לרדיפות ומעצרים. עוד במאה ה-18, כאשר צצה הכה ברוסיה, דגלה באורח חיים פרימיטיבי, קרוב ככל האפשר אל הטבע, רדף אותה הקיסר פטר הגדול, צמא הקידמה, היגלה את בניה אל חופי ים אוזב. מאוחר יותר זעם הקיסר אלכסנדר הראשון על נטיותיהם הפאציפטי-טיות של הדוחבורים, העביר אותם לגרוזיה. אולם במהרה התברר כי בני הכה שונאי-הקידמה ורודפי-השלום לא יוכלו להחזיק מעמד בין שבטי הקאוקאז, מאיליה-הקרב. הדוחבורים החלו לחפש חבל-ארץ ינדח בו יוכלו לחיות כרצונם, ללא הפרעה. חבל הארץ המתאים נמצא רק בשנת 1890: האיר-גוד הבינלאומי של כת הקוויקרים והסופר הגדול ליב ניקולאיביץ (מלחמה ושלום) סולסטוי, באו לעזרת הדוחבורים, שימנו את העברתם למחוז סאסקאצ'באן, קנדה.

מגשימו תורת רוסו. ההגירה לא השיגה את מטרחה. הקידמה רדפה אחרי הדוחבורים אל מעבר לאוקיאנוס. השלטונות הקנדיים, שהחלו במיכון החקלאות לא ראו בעין יפה את סירובם של האיכרים הרוסים להשתמש בכלי-עבודה מודרניים, סירבו להתי-כיר להם מאדמות הממשלה. הדוחבורים הגיבו על הסירוב בשקט: הם ארוז את חפציהם הדלים, עברו לאחד המחוזות הניד-חים של קולומביה הבריטית.

דומה היה כי סוף סוף באו הגודדים אל המנוחה והנחלה. הם אכלו את פרי-אדמתם, סירבו לגדל בהמות-בית (אסור לאדם לשע-בד את אחיו, בעלי-החיים), כמעט ולא באו במגע עם העולם החיצוני. אולם כל אורח שנקלע לכפריהם, נהקבל בלבבות רוסית. אמר עתונאי צרפתי, שביקר אצלם לפני שבועות מספר: "הם אנשים נפלאים, פשו-טים וטובי-לכל. הם מגשימים את תורת החזרה אל הטבע של ז'אן ז'אק רוסו במלוא מובן המלה".

הרחף נשא פרי. השלטונות המקומיים סברו אחרת: לאחר מלחמת העולם השנייה, כאשר פשטה התרבות המודרנית גם על פני ערבוביה המושלגות של קולומביה הבריטית, הפך אורח החיים הפרימיטיבי של הדוחבורים להפועה יוצאת-דופן. הממ-שלה התחילה להגבילם, להתערב במנהגיהם, מינתה וועדת מדענים מיוחדת, שתחקור את בעיית הדוחבורים, תמליץ על הרכים הטור-בות ביותר להפיכתם לאזרחים שוחרי קיד-מה. דיווח אחד החוקרים, סטיבן מוריסון: "נדמה לי כי בתקופה הנוכחית של הסירוף האטומי שפויים הדוחבורים יותר מאי-רגו". רק החדוש נשא הלחץ של ממשלת קנדה את פריו הראשון: זקני העדה הדוחבורית נחכנסו למועצה, דנו בהגירה למקום אחר, בו עדיין לא הייתה הקידמה שורש.

כדור-הארץ אלובי הזילה

ממשלת יפאן לא הוציאה השנה אף פרוטה אחת על ניקוי ארמון-הקיסר בסוקיו: כל עבודות הנקיון בשטח הארמון בוצעו על-ידי אלף מתנדבים יפאניים, שסירבו לקבל שכר.

מחקר סטטיסטי שנערך לאחרונה על-ידי ארגון הבריאות הבינלאומי גילה כי ארצות-הברית עומדת בראש זוללי הבשר בעולם: אמריקאי אוכל בממוצע 76 קילו בשר בשנה. לעומת זאת אוכל כל אורח קנדי 61 קילו בשר, אורח צרפתי 60 קילו, אורח דני 57 קילו, ואילו כל אורח אירלנדי מסתפק באכילת 53 קילו.

בעת סקר סטטיסטי מאוחר במקצת על הדפסת כולי דואר בשנת 1953 נתגלה כי מדינת וונצואלה השיגה שיא בהוצאת כולים חדשים: היא הוציאה 211 כולים, מבין 2,779, שהופיעו ברחבי-העולם.

המכון הגרמני לפונטיקה בבון, גרמניה המערבית, קבע כי 10% מכל שפה בעולם כוללים מלים בנות הברה אחת. המלים בנות שתי הברות מהוות 36% מכל שפה, בנות שלוש הברות - 37%, בנות ארבע הברות - 13%. רק 4% מכל שפה בעולם מורכבים ממלים בנות יותר מחמש הברות.

* פירוש המלה ברוטית: הלוחמים למען הרוח.

כמו שהברז אוהב מים, כך גם "ניקו" צריך להשאר במים כדי לפתח את כוח הניקוי הפלאי שלו. תנסי "ניקו" עוד היום ותראי כמה יבדוקו הכלים, הדלתות והרצפות. וכמה נקיה תהיה כביסתיך.

ניקו

האקלון והחקה הכל

תוצרת "ניקה", המפיצים "אקא" שמרו על עטיפות "ניקה"! הן בעלות ערך!

מדליק

ת"א, רחוב אלנבי 86 (בחצר) 4-11-11

המומחה הידוע בעל הנסיון הרב לחיקון מציתים ומכשירי גלוח חשמליים

קודים מודרניים אצל פרופ. לאון ת"א, שינקין 17

רפואה

מה נאה לרופא?

אמטוס לוויתנוס (1511—1568), אנוס ליד סרטוגל, היה אחד הרופאים הידועים של תקופת הרנסאנס. גם עובדת שיבתו לישראל, אחר הגירתו לתורכיה, לא הורידה את ערכו בעיני בני זמנו. כי, כרופאים יהודיים רבים, מן הרמב"ם עד ד"ר זינגונד סרויד, לא הסתפק גם אמטוס בפרקטיקה המצליחה שלו בעיר דגמל סאלוניקי. כל שעה פנויה הקדיש לעבודה מדעית, פרסם יותר מתיירס ספרים. הידועים ביניהם: שבעה ספרי הצנטוריות (המאות), שכוננו כך על שם תוכנו — מאה תצפיות רפואיות לספר.

בסיף הצנטוריה השביעית פרסם אמטוס את עיקרי המוסר הרפואי שלו, המזכירים במידת-מה את השבועה ההיפוקראטית, ור המסבירים מה נאה לו לרופא. כדי למסר עיקרים אלה ל-4000 רופאי ישראל תרגם החודש רופא ירושלמי, ד"ר יהושע לייכר, ביץ, לראשונה את נוסח שבועת אמטוס ל-עברית (מלטינית). קטעים ממנה:

„אני נשבע באלוקים חי העולמים, וב' עשרת דיברותי הקדושים, אשר ניתנו בהר סיני בידי משה לעם שנגאל מעבודת מצרים... שחיים היו לפני בני כל האמונות, אם היו יהודים, נוצרים או שומרי דת ערב. לא שמתי לבי לרום מצבו של החולה, ובאותה שקידה טיפלתי בעניים כבבני מרום הארץ. מעולם לא גרמתי למחלה. בהגדת העתיד אמרתי תמיד את אשר חשבתי לאמת. לא נשאתי פני לשים רוקח שלא כדון, אלא אם כן ראיתי כי עלה על זולתו בנסיגונו ה' מקצועי ובהגינותו.

ברפואות שרשמתי שמרתי תמיד על ה' מיונה הנכונה, בהתאם לתכונות החולים. לא גיליתי לאדם שום סוד שהוסקד בידי. לא נתתי לאיש לשתיית משקה מות. שום אשה לא הפילה את חולדה בעזרתי. שום מעשה מגונה לא עשיתי בבית שבו טיפלתי בחולה.

סיף דבר: לא עשיתי מעשה שאינו נאה לרופא מכובד וחשוב.

הפיכה הוא פיקח

שבועה הרופאים, נציגי שבוע הארצות, ש' התכנסו בשבוע שעבר בג'נבה, שחייק, הגיעו למסקנה מפכחת: השכרות, נושא כינוסם, אינה עניין לפיקחים הדואגים לבריאותם.

השכרות עצמה, סיכמו הרופאים, מת חלקת לשני סוגים: זאת הנובעת משתיית יינות ובירה (כבצרת, בעלת השיא העולמי, ה' הצורכת 30,5 ליטר לאיש לשנה) וזאת הבאה מלגימת משקאות חריפים כחייסקי (ארצות-הברית, אנגליה וסקנדינביה).

שעה שהראשונה, הוולה הרבה יותר גם במחירי משקאותיה, מאפשרת לשיכורים חתי קים לשתות כמויות כמעט בלתי מוגבלות של בירה ויין וגורמת רק להתנהגות כבדם, הרי השכרות השנייה, האנגלרסכסית, מסר' כנת הרבה יותר: לא רק שכוסית ברנדי יקרה מכוסית בורגונדי, אלא שהיא גם עלר' לה להביא, לעתים קרובות, אחר שתייה מתונה למדי, לאבדן הזכרון.

אך בסופה של הטיסה, בין שהשיכור מר' זה את צמאינו בקוניאק ובין שהוא מנחם עצמו בקיאנטי דוא נופל, במקום או ב' מאוחר, קרבן לתאונות תעשייה או תנועה, רוכש לעצמו התנהגות מלילית ולעתים קרר' בת גם מחלות מין, מהן היה נשמר לו היה מיכה.

גולות

פולנוע מוליד קופים

• רופאי ארגון הבריאות העולמי ב' דרום אמריקה מסרו בדו"ח החודשי האחרון שלהם על אמונה תפלה חדשה, ילידת המאה העשרים: אחר שהמילדות המקומיות אסרו על נשים הרות להמשיך בדרך בעת בריקם, פן יחלדו ילדיהן עם שפת ארנבת (שפה עליונה שסועה), גם אסרו עליהן לבקר בקולנוע בעת הריגון, בייחוד לא בסרטי קר' מדיה. ההסבר: „העובר עלול לסגל לעצמו תכונות קופיות.“

• על-שם אבי הרפואה היפוקראטס שחי ביוון בסוף המאה הרביעית לפני הספירה. השבועה המיוחסת לו כוללת עיקרי התנהגות רפואית נאותה, מצוטטת על-ידי בוגרי בתי-ספר רפואיים רבים ביום קבלת תוארם.

★
מבחר גדול של תכשיטים ועגילים מזהב אמריקאי

שרות הספרים של 'השובל הזה' מגיש לקוראיו

את ספרי אבא קובנר

על מלחמת חטיבת גבעתי בדרום בטררת פנים אל פנים

הודות להסדר מיוחד שעשה עם ספרית-הפועלים, המוציאה את הספר לאור, יכול שרות הספרים להציע את שני הכרכים בסדרה זו במחיר מוזל לקוראיו.

חלק א' 3.100 במקום 4.500 ל"י

חלק ב' „הצומת“ 3.350 במקום 4.800 ל"י

קוראים הרוצים לרכוש את שני הספרים ביחד, יכולים להנות מהנחה של 3.200 ל"י ולקבל את שני הכרכים במחיר המוזל של 6.100 ל"י.

הצעה זו עומדת בתוקפה לזמן קצר בלבד. אל תחמיץ את ההזדמנות להוסיף ספרים יקרי-ערך אלה לספרייתך או לשלחם כמתנה ליודיך.

קוראים החפצים לרכוש את הספרים במחיר המוזל יכולים לעשות זאת במשרדי „העולם הזה“, רחוב גליקסון 8, תל-אביב, בין השעות 11.00—14.00 ובין השעות 16.00—18.00 כל יום. אפשר גם להזמין את הספרים בדואר. במקרה זה יש לצרף דמי משלוח בסך 300 פרוטה למחיר הספרים. בשני המקרים, יש לצרף את התלוש המוסיע במודעה זו.

תלוש
לרכישת ספרי אבא קובנר במחיר המוזל על-ידי שרות הספרים של „העולם הזה“.

ישראל

כל התחלה קשה

בשבוע שעבר ישב קימץ מוזמנים באולם בית-התיאטרון כרוחב ריינס התלאכיבי, נעץ עיניים מלאות סקרנות במסך קסן, מוארך, קצור במקצת. סיבת הסקרנות: על גבי אותו מסך היה עתיד להתרץ גורלה של המצאה הישראלית חדשה בשטח הקולנוע.

תוכן האמצאה היה פשוט למדי. לאחר ניר טויים ממושכים עלה בידי טכנאי קולנוע אלכס רונטולר לגלות שיטה מקורית, לפיה אפשר להתאים כל סרט בן 16 מילימטר להצגה על מסךרוחב (העולם הזה 906). פירושו של דבר, הבאת סרטהרוחב אל כל הקיבוצים ומושבההעולים, בהם מוצגים רק סרטים בני 16 מילימטר.

רבים מן הסקרנים התאכזבו. דקות סמוך-רות לאחר התחלת ההצגה: המציגים חברו

כוכבת מונרו

ביום של סרטים, זגים קלטיים

וחקא בסרטהויואון חדמואזול דוקטור עם אריק מון שטרוהיים, שהיה שחוק ביותר, גודש תצלומים מקרוב, אשר לא איפשרו להבליט את האפקט של הרחבת התמונה. אמר אחד המוזמנים בצאתו מן האולם לאחר שעתים של שיעמום. שיקח אותי השד, אם אוסיף להתעניין בהמצאות מסוג זה.

אלה שהוסיפו להתעניין, זכו השבוע ל-הפתעה נעימה: בהצגה שניה של סינמסקופ-הכיס הישראלי, שנערכה באותו אולם, הר עליה על המסך הקצור הסרטומר של ג'ודי גרלנד וג'יון קלי עמק-האוסר. הפעם היה אפקט הרוחב בולט ביותר, מלחה הרגשה של עומק, ביחוד בקטעי המחול המצויינים של קלי. ההצלחה היתה מזהירה, אך אבי ההמצאה קיבל הכל בשלילה. אמר אלכס ה' צנום, ארך-הרגליים, בחיוך: "זה עוד לא כלום. חכו עד שתגיע מערכת העדשות ה' חדשה שלי מאמריקה."

הוליבורד

לעטן הנצח

מאירילין מונרו, חסידתו של פיודור (ה' אחים קארמאזוב) דוסטויבסקי (העולם הזה 907) לא נואשה לכשבשרו לה, בזוהירות רבה, כי אין בשבילה תפקיד מתאים בסרט ש' יהיה מבוסס על אותו רומאן. הכריזה מא' רילין בפתח העתונאים, שלועולם אינם מחמיר צים ראיון אתה:

"החלטתי לותר על האחים קארמאזוב (היא למדה בינתיים לבטא את השם) אבל היס מלא זגים. ברצוני לשחק בסרט מבוסס על רומאן גודל, רצוי קלאסי. טרם החלטתי מה אבל יועצי מכינים כשבילי תמציתים של

Advertisement for 'העולם הזה' (The World) magazine. It features the title in large stylized letters, a star symbol, and the text 'בדרך אף לא בדרך אדם ושתי חוות'.

תשבץ 908

A crossword puzzle grid with numbers indicating the starting positions for words. The grid is 15 columns wide and 15 rows high.

מאונץ: 1. גיבור

רת השבוע: 5. בח' כלב שצנתה מן הח' מור; 9. בו נתגלה בית קברות עתיק; 13. תוצאה של נשר; 15. אים קולקלים; 16. אריג; 17. הסתכלות קצרה; 18. צוהר; 20. מרי נשיר; 21. יוד; 22. אחד ממלכי סוף ה' עולם; 23. אות אנגר לית; 25. משקה ברי; 26. שני; 27. השנה בה נכלאו ראשי ה' יישוב בלטרון; 28. קריקטוריסט ישרא' לי; 30. חטיבת מל' מ"ח; 33. החר עליו מת משה; 34. יש גם הפילין של רבנו זה; 35. בפרק זה מבק' שים שרי החיילים וכל העם את ירימיהו להתפלל בעדם; 36. שמה הפרטי של הגבי וייצמן; 38. שם קיצור לכלרינגשק אוטומטי; 40. כזה היה זוגו באלבניה; 41. ראשה בגבול הלבנון; 43. אביו של אברהם; 44. המשקה ה... בבקבוק הצח; 46. נסמך של פה; 48. צוק סלע וגם בפה; 49. יישוב בעמק זבולון; 53. עושה מעשי פלאים; 54. עץ מוכר לאדם וחוה.

ב' פרק נוסף היה זה פרק זה; 50. נישא; 51. קבוצה דתית; 52. מסבע יפאני.

10 ספרי עיינות לפותר תשבץ הצי-ענק

דן אבידן, צה"ל, ד.צ. 2400; רבקה אבנר, חילון, קראווה 37; סמל דוב ברגר, חיפה, קריית אליעזר, שיכון השוטרים 7 ב'; אהרן דאחאר, שכונת נוה עובד 450; שמואל וינר, חיפה, בןיהודה 39 א'; מרדכי זוזובסקי, תל-אביב, הירקון 32; סימה נוריאלי, תל-אביב, יבנה 31; יהושע סבן, משאבי שדה, דואר באר-שבע; ציטורה קיצים בנימינה; יעל שני, קבוצה יורעאל, דואר נע בית-שאן.

10 ספרי עיינות לפותר תשבץ 902

סגן יוסף ארמוני, צה"ל, ד.צ. 2354; אפרים בןאנוש, רמתגן, פני הגבעה 24; מרדכי דן, תל-אביב, מיכל 20.

10 ספרי עיינות לפותר תשבץ 903

מאיר אברה, תל-אביב, שבזי 51; גאולה ועדנה פיק, מושב חירות, דואר תל-מונד, ישראל שומרונה, צה"ל, ד.צ. 2455.

בין פותר תשבץ זה יוגרדו

Advertisement for '15 פרסים' (15 Prizes). It features a large number '15' and the word 'פרסים' in a stylized font. Below it is a signature.

מכל הדורות שמאו ומעולם — ודור המבול, דור ההפלה, ודור התורבן בכלל — חשעה קבין של בלבול וסכסוך נטל דורנו והיה אחיתם אחד מבניו. לפני שראה מכונת-ניסועים זכה לטוס באווירון, לפני שנתרגל בשניה במיטה למד לעמוד בתור, ולפני שהעלה זוג נעלים ראשון על רגליו — כבר היה דרכון, שקורין בלע"ז ספפורט, מונח בכיסו.

תחילה באה תדהמה זו, שהציצו אמירי הדקלים בחלון המס'ס, שברך העולם אין אדם רואה בחלונו אלא את נעלמו אף הם ונסתתרו בין העננים. בחינת תחמונים למעלה ועליונים למטה. והרי זה אחד הזועזועים הכבדים ביותר העלולים ליפול בחלקו של הסדר הטוב. ולאחר מכן — הארץ העולה לקראתם מלמטה והמון העם שבא להקביל את פניהם — הנערות לבושות הלבן הנמעמות בשרים, המטרונות העבות המחלקות תוסטינים ומגדנות, הסעודה הדשנה שערכי לפניהם באולם הגדול והמאכלות המשונים שהניחו לפניהם בצלחות המבוקות ועל כולם: האישים המאריכים לנאום שדיברו לפניהם אל תוך גולות המתכת וכך אמרו:

— כרוכים תהיו לנו. שכבר אנחנו מחכים לכם אלפיים שנה. בואו שבו בינינו, אכלו מפתנו ושחו ממנו. הרי ביתנו פתוח לפניכם, היכנסו בצל קורתנו. וכולי וכולי — שאר דברים חביבים ונעימים לאוזן.

מאת שהיתה כריסחר של אחיתם מלאה במאכל ובמשקה היה ראשו סובב כגלגל עד ששקע בתנמה ושוב לא ידע מהתרחש סביבו.

כשהקיק משנתו נטלו את כולם, על צרורותיהם, העלום על מכונות-משא מאובקות, הפולטות סיה מרובה מכיפלישתן והסיעום שעות מרובות. עלו הרים וירדו גאיות, עברו על פני גבעות ועמקים, עד שהפליגו לקצתי ארץ, אל לב הישימון. היו שם אהלים רבים עד היכן שהעין נגעת ושם היו גרים ועובדים במחצבה.

שם ישב אחיתם עד שהגיע עליו שמע תלביא, העיר המעטירה. זהו קטע מתוך הספר החדש, הרפתקאות אחיתם- מאת דויד שחם, בהוצאת עיינות, שיוגרד בין פותר תשבץ זה.

ספרים ידועים, על מנת שאבחר את ה' מתאים לי ביותר."

בקרוב, סיימה השחקנית, אומינכם ל-מסיבה נוספת, בה אודיע את שמו של הסרט שאכין לעטן הנצח."

לאחר מכן הרימה מאירילין את שמלתה עד לירכיה והצלמים לכדו כמה תמונות סר-קנטיות.

סרמים

תסבוכת של אחיסבכים

יוניין אוניל (1888—1953) סבר שהוא גדול מחזאי הדור, אולי אף הנצח. לא היה בכך משום זרות. מחברים רבים (גם, או אולי ביחוד, בישראל) רואים בעצמם גאונים אל-שנים. המגוחר הוא שגם רבים אחרים או-מרים כי אוניל הינו כזה, העריצו את מח' וזותיו המטפלים בגבורים חולניים. לשיא ההערצה הגיעו הללו כאשר חיבר אוניל טרילוגיה בשם האבל יאה לאלקטרה."

המחזה מבוסס על א' גדה יונית ששמשה מ' קור עלילה לא אכזב ל-מחברים מאו איסבילוס, על אודת אנממנון, אש' תו, בנו ובתו ויחסי ה' מחת, הרצה והאהבה ש' בנייהם. אולם בעיד ש' אצל היונים נודעת לסר' סור משמעות טראגית כלשהי, הוסך אצל או' נל הכל לפספוט חסר שחר ומגוחר, שמשמיעה חבורה של טיפוסים מ' תוסבכים.

אורכו של הסרט קר' בן הנגינה, המבוסס על המחזה והמטופש כמותו היה, כהוליבורד, שעתים וארבעים דקה, ואילו ב' ארץ מוצגים ממנו רק שעה וחמשים דקה, כדי שלא לעבור על גבול השעתים שנקבע על ידי המציגים והסדרנים להצגת-קולנוע.

אינדיאנים בלי לבנים

המערב הפרוע היה פרוע עוד בטרם חדרו אליו הלבנים. האינדיאנים היו מריבים בינם לבין עצמם. כפי שספר משורר הנרי ווארס' חרת לונגסלו בהאיתאחה שלו. השיר האפי המפורסם שלו... על שירה זו מבוסס הסרט האיוואתה

האיתאחה (חינסנט אדוארדו) הוא לוחם אמיץ בן שבת אוגיבהיי והוא מאוהב ב' מינהאה (איבט דויג') המשתיכת לשבט יריב. האיתאחה מונע מלחמה שעמדה לפרוץ בין האויבים, מאחד את השבטים לעם אחד, נושא את אהובתו לאשה.

הסרט, המראה את האינדיאנים באור אחר מזה שרגילים לראותם בסרטי המערב, ראוי היה לטפול יותר רציני. כמות שהוא, ריהוה תפוקה דלה מדי, משוחקת בידי שחקנים חלשים מכדי שיהיה סרט בעל ערך של ממש. אף על פי כן, הסרט נעים ומהנה מאמץ צנוע, אך ראוי להערכה.

בקצרה

רומיאו וג'ולייט: עבוד ניאו' ריאליסטי של הרומנטית שבקומדיות שקס' פיר, צלמים נאים.

בודד אך לא בודד. סרטו הגדול האחרון של זאחאטיני ודה סיקה, על אודות אומברטו דומיניקו פארארי, גלמוד בן שבי עים, וכלבו.

אדם ושתי חוות. אלק גינס מב' קש את האשה האידיאלית, מוצא אותה ב' סילה גינסון ואיבון דה קארלו, מגלה כי הבינאמיה מרה ממת.

שם המחזה גרם לשיבושים רבים. תרגם אותו בשעתו מומחה האנגלי של הארץ: השחר הוסך לאלקטרה. * * * תורגם לעברית על ידי שאול משרניי חובסקי.

מצרים
הסגרה בייסנית

תעלת סואץ היתה שרויה באפילה. רק פה ושם שלחו פנסי החוף את אורם הקלוש. האוניה הצרפתית פאסטור החליקה לאיטה על פני המים הרוגעים. איש לא הבחין בעשרות הדמויות המעורטלות למחצה, שהש תלשלו אל מעבר למעקה, צללו במים החמי-מים, שחו לעבר הגדה הסמוכה. הדמויות: 55 טוראים של לגיון-הזרים הצרפתי, שנר-תעו מפני סיכויי השירות בוואטנאם הרחוק-קה, החליטו לבקש את חירותם על אדמת מצריים.

הבורחים התמצאו היטב במדיניות. היה ברור להם כי השלטונות המצריים, אשר תמכו במורדי אלג'יריה ותוניס, בהם נלחם לגיון-הזרים ללא דחם, יקבלו אותם בנרועות פתוחות. על כן לא ניסו הם להסתיר את זהותם, לבשו את מדיהם הרטובים, הלכו לחוג את הצלחתם במסבאות של איסמעיליה.

19 נעלמו. השימחה היתה מוקדמת. למחרת בבוקר, ברגע בו הודיע רבי-החובל של פאסטור על העדרם של 55 מנוסעיו לובשר תכנסו אנשי הכת הצבאית להתייעצות וחוסה. מסקנות ההתייעצות: פרשת הבריחה ההמונית היתה הודמנות מצוינת לפייס את הצרפתים, להשכיח מליבם את ההשמצות, שהמטיר עליהם רדיו קהיר.

ההודמנות נוצלה כהלכה. המשטרה הצבאית המצרית הקיפה את איסמעיליה עוד בו בערב, עברה ממסבאה למסבאה, ממלון למשנהו, העלתה בחכתה 36 לגיונרים מופתעים, הודיעה להם כי הם יוסגרו לצרפת עוד השבוע. 19 הבורחים הנותרים הרגישו בסכנה בעוד מועד, הצליחו להעלב. ההשערה המצרית על מקום הימצאם: "קרוב לוודאי שהם נעו לעבר מלכות לוב, מקווים למצוא בה את המקלט, אשר לא ניתן להם במצריים".

איראן

הירש נוצא

בשבוע שעבר כינס השאח האיראני, מוחמד ריזה פאחלחי, את עוזריו להתייעצויות קדח-תניור. לא היו אלו התייעצויות על דרכי דיכוייה של מפלגת סודה הקומוניסטית, או על עתידו של הנפט האיראני, הן עסקו בעיקר בילד מקורל-שיעה, בעל עיניים שחור-רות-יוקרות: פאטריק פאחלחי, בנו של עלי ריזה, אחיו הבכור של השאח, שהגיע לרומא עם אמו, מריה חולבסקי, כאורה הצירות האיראנית.

מריה חולבסקי-הגוף וארכת-הרגליים, צר-פחה ממוצא פולני, פגשה בעלי ריזה עוד בשנה הראשונה לאחר המלחמה. הנסיך ה-איראני הצעיר חזר זה עתה מן האי מורד-צייס, בו ישב עם אביו, השאח ריזה פאחלחי, לאחר שהאחרון הוגלה מאיראן. השניים התאהבו זה בזה, נישאו ונישואים אורחיים, השתקעו באחד מפרברי פאריס. שם נולד בנם הבכור, פאטריק.

ווילה בריביירה. עלי ריזה לא אהב את מולדתו, היה אומר לאשתו: "הייתי רוצה לקבל אזרחות צרפתית, להשתקע בן חילה קסנה בריביירה". אולם בהיותו בן-למשפחה מלכים, היה עליו למלא את חובתו הנסיכית: כאשר נקרא הוא בשנת 1950, למלא תפקיד גבוה בצבא איראן, יצא לטה-ראן ללא ריטון. מריה נשארה זמן מה בפא-ריס, אחר הצטרפה אל בעלה עם שני ילדיה, פאטריק (עכשו 8) וכריסטיאן.

השלטונות האיראניים קיבלו את פני אשתו הנסיך בקרירות: היא לא נחשבה לאשתו החוקית של עלי ריזה, היות והיא לא נישאה לו בפני מוללה מוסלמי. מריה שוכנה באחד מפרברי טהראן, הרחק ככל האפשר מחצר המלכות הסואנת. חיה היו מסוגרים, מלאים בדידות: בעלה ביקר אצלה רק לעתים רחוקות, בכתר.

באחד הימים הופרה הדוממה, שאפפה את הבית הטהראני הקטן, עליידי צילצולו החד של פעמון. מריה פתחה את הדלת. לפנייה ניצב קצין איראני, שברך אותה בהצדעה, מסר לה הודעה קצרה: "הוד מלכותו, שאח איראן, מצטער להודיע לך כי אחיו, הנסיך עלי ריזה, נהרג אמש בתאונת-מטוס".

מריה התאבלה על מות בעלה האהוב. אולם היה דבר אחד שניחם אותה: עכשיו תוכל היא לחרוג מבדידותה, לחזור אל חיי החברה הסואנים. היא לקחה את שני בניה, חזרה אל הווילה הפריסאית הקסנה, התקיימה

איכשהו על הסכום הזעום שהשאיר לה עלי ריזה. נסיתי להתאושש ולשכוח את תל-אוטי בטהראן, סיפיה מריה מאוחר יותר. אולם טהראן לא שכחה את מריה ואת בניה. לפני חודשים מספר הגיע השאח, מוחמד ריזה, שופע הבנות, למסקנה כי סיכוייו להוליד בן קלושים ביותר, התחיל לחפש לו יורש-עצר בקרב בני משפחתו. ה-יורש המתאים ביותר: פאטריק הקטן.

השאח נכנע. ברגע בו הביע השאח את רצונו למנות את בן-אחיו כיוורש עצר, מיהרו נציגי איראן בפאריס להתקשר עם מריה חולבסקי: "עליך למסור לנו את פאטריק. נשלח אותו לטהראן, שם יתחנך ברוח בית-המלוכה ודת-האיסלאם". אולם האם סרבה למסור את בנה, טענה: "לא אניה לו לנסוע לטהראן בלעדי, ולא ארשה למנותו כיוורש-עצר כל עוד לא יכיר בי השאח ככאשת-אחיו החוקית, יעניק לי תואר נסיכה".

הנציגים האיראניים שידלו, התחנכו, איימו על מריה בתביעה משפטית. אולם הכל היה לשווא. לבסוף היה השאח נאלץ להיכנע: השבוע, לאחר קבלת-הפנים המפוארת, שנער-כה למריה ולבניה בצירות האיראנית ברומא, כבר היה ברור כי מריה חולבסקי התסוך לנסיכה מריה (או מריס) פאחלחי — וכי השאח האיראני יזכה, סוף סוף, ליורש-עצר.

מחרוזת

מ'סוס מרחבי

● לאחר שקבעו מרבית חברות-התעופה הבינלאומיות את בסיסיהן בבירות מדינות-ערב, עומדת גם חברה גרמנית להצטרף למיטוס המרחבי, תעביר אחדים מקחיה דרך קהיר, ביירות, דמשק.

● ממשלת ירדן מעינה בהצעה איטלקית לקנות מטוס-קרב מתוצרת איטליה, שימששו גרעין לחיל-האוויר הירדני. ההצעה הוגשה לשר הבטחון הירדני, אנואר נסיכה, עליידי ציר איטליה בעמאן.

הווי

סחורות "בוא

בטבריה, נוכחו אנשי חברה קדישא כי המקומות הפנויים בבית-הקברות הולכים ומתמעטים, הודיעו כי יסרכו מעתה והלאה לקבור אורחים ישראליים, יקברו רק יהודים אמריקאיים, שירצו לבוא אל המנוחה בארץ הקודש.

איש לאוהליך, גרעינים!

בפאריס, צרפת, פנו הפיסיקאים העובדים במכון לחקר-האנרגיה-האטומית אל הממשלה, ביקשו לשנות את שם המכון ל"אוהל הדוד אטום".

אלוהים אדירים!

בחיפה, נכנס אלישע רביב לתחנת-המש-טרה, התלונן: "אלוהים שבר לי את האף", גילה מאוחר יותר כי התכוון לסבל אליהו צברי, שכונה בשם "אלוהים" בגלל קומתו הגבוהה.

הייל הימנר!

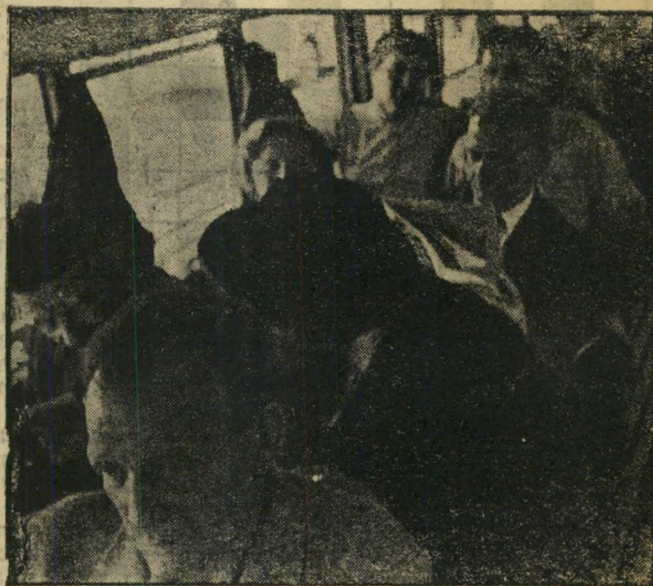
בבון, גרמניה המערבית, נעלם אולף היטלר ממקום עבודתו במשרד-הדואר המ-קומי, הודיע מאוחר יותר במכתב לאשתו כי הוא נמצא בגרמניה המזרחית, קיבל משרה במזכירות המפלגה הקומוניסטית בברלין.

סליחה, טעות כקומה!

בקהיר, מצריים, שכר אחמד זקים מיטה בבית-מלון קם בחצות הלילה לחטט בכיסו שכניו לחוד, נתסס עליידי אחד מהם, ניסה להימלט, נפץ דרך החלון, גילה במאוחר כי החדר נמצא בקומה השלישית, הועבר לבית-החולים כששתי רגליו שבורות, טען כי ביקש בכיס גפרורים להדלקת סיגרית.

חוב הכבוד

בתל-אביב דרשה אשה גט מבעלה בטענה שהוא הפסיד לה 50 לירות במשחק פוקר, מסרב לשלם לה את הכסף.

תל-אביב, 1.3.1955

"בעם בכל יומיים"
וחרוז על השפתיים

יהיה קשה מאד לנחש מי הזדהה ראשון השבוע. זה לא היה נוסע מקרי, או נוסע קבוע, או נוסע לעתים מזומנות. היה זה נוסע לעתים מאד מזומנות: תושב חיפה העובר בתל-אביב, נוסע לביתו. פעם בכך יומיים, לפחות יודע, על כן, להעריך את טיבה של נסיעה נוחה ומחירה. נוסע זה היה המזדהה הראשון — צבי שטרן — ויש לו שני נימוקים נוספים לנסיעתו בישיב של "אגד": (א) הנסיעה יותר זולה מאשר במכונית; (ב) תחנת האוטובוסים היא במרכז תל-אביב ובמרכז חיפה, ליד ביתו של שטרן, ואין הוא צריך לעבור לאוטובוס שני כדי להגיע לביתו, בשוכו מתל-אביב.

רצה המקרה וגם המזדהה השני (יותר דיוק: המזדהה השנייה) היתה תושבת חיפה המצויה רוב השבוע בתל-אביב: אילנה גור תלמידת המדרשה למורי חינוך גופני בתל-אביב. ומדוע נוסעת היא בישיב? לגביה זה מוכן מאדיו והיא מסבירה, בחרוז: "בישיב — זה יותר מהיר ומוכונ שאין זה אלא עיבוד של החרוז הידוע, "אגד ישיב — נוח ומהיר, אותו יודעת הגברת גור זה זמן רב.

תל-אביב, 2.3.55

אתה, אחד מאלפי הנוסעים מדי יום בקו הישיב מתל-אביב לחיפה ומחיפה לתל-אביב, אותו מקיים אגד בדייקנות, נוחות ומחירות תוכל גם כן לזכות בפרטי הויהוי. לנסע הראשון בתמונות שלמעלה שיבוא ויהיה עצמו במערכת העולם הזה, תל-אביב, רחוב גליקסון 8, יוענק פרס של 15 ל"י במזומן. השני במזדהה יזכה בפרס של עשר ל"י במזומן.

רינה יוצאת

לקנות

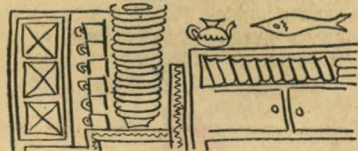
דו"ח לצרכן

ערוך במיוחד עבור קוראי "העולם הזה" על ידי עורכת המדור, רינה נאור.

רהיטים וכלי בית

מי שרוצה לגרום לי קורת רוח גדולה שיקנה לי אחת מאותן חלצות הקיר המצויות ביד של קארל, חנות הרהיטים היפה בחיפה דיונגוף 99. לא ראיתי באף מקום יפות מאלה. והכורסה בעלת ריפוד הדומיניקני הצבעוני שיש להם שם היא פשוט מקסימה.

ריהוט מודרני קל, ביניהם קערת פירות עומדת, שמיחים צבעוניים מקסימים ואמבטיה קערית עץ אמנותית, מיטות ומזרונים מדי-ביה-ר. מפני וסדרות הוד נאים, נמי צאים כולם בהבית, פסג אלנבי 111.

אינך חייבת להיכנס דוקא בכיס מלא כסף לחנות לצרכי חשמל אלרד, אלנבי 106, אם נשאו חן בעיניך מיקסר, אחת ממנורות השולחן הצבעוניות הנאות או נכרשת כלשהי — תוכלי לקבל זאת גם בתשלומים.

רנזמר, חנות הרהיטים ברח' המלך ג'ורג' 7, מתהדרת בפנינת האוכל הקטנות והעצומות שלה. הריהוט הסלונגי בעל הכורסאות הנמוכות שולחנות הכתיבה הנוחים, ספות ועוד ריהוט נאה שמחירו אינו רב.

חדר שינה נהדר בעל מיטה רחבה ואידיאלית לעצילים — נשקף מחלון הראוה של אריק, רח' בן יהודה 43, שרהיטיו עשויים לפי דרשמייהם של אדריכלים ידועים.

לא תרצי לקום אחרי שתתישבי בכסא הסל המקסים העשוי מדברי קליעה, בעל קונסטרוקציה פלדה אצל האחים גוהר, דיונגוף 120. אין זה הכל, כמוכן, חנות זו מספקת את הריהוט המודרני הקל והנאה לבתי המלון המפוארים ביותר בארץ, ושטיחייהם המגננים הם פשוט תאורה לעיניים.

פורמייקה, במקרה שלא ידעתם, הוא חומר פלאסטי הדומה לשיש והמודבק על גבי שולחנות מודרניים. שולחנות חמודים כאלה, ועוד ריהוט חדיש ביתי ומשרדי תוכלו למצוא בבית רות, רח' שיינקין 10. יש להם שם גם ארגוני כביסה נאים בצורת ספסלי ישיבה.

ראיתי מערכת שולחן דומינו חמוד ושטיחי כורסאות מתאימות לספת קלוב (כפולה) אצל אושינסקי, רח' הרצל 56, המבצע עבור דות גם לפי הזמנה.

תרגישי כמו באלף לילה ולילה כשתכנטי

עדיים ומתנות

למרכז השמיחים ברח' דיונגוף 99. יש להם שמיחים אכזריים פסיים, אירופאיים ומקומיים — כל זאת בתשלומים נוחים.

מזנון מענין בעל פיתוחים של גוף מקומי, ישנו אצל חנות הרהיטים פרקש ברח' בן

יהודה 78, פרט לריהוט מודרני ואלגנטי אחר, כולל מערכת חדר שינה בהירה, סיכה בצורת מפתח סול, צוארונים נוקשים נפרדים מצבעים שונים, ארנקים, הינמות לכלות, כובעים בתוספת תמונה של זיוה שפיר בתלבושת חופה, מאפיינים את חלונה של ציילי בינר, חנות האבזרים ברחוב פינסקר.

"אמור זאת בפרחים" אמר הפתגם העתיק, משהו חולה, יש לו יום הולדת, או סתם רצונך לשמח את הנערה או האשה שאתה אוהב — הבא לה פרחים. פרחים איפריה ברח' פינסקר 2, תשביע ללא ספק את רצונך.

כל אחד ימצא משהו לפי טעמו אצל סטימצקי, חנות הספרים הנודעת ברח' אלנבי פינת שדרות רוטשילד. יש שם החל מכתבי עת מארצות שונות, ספרי כיס, ספרות מדעית, תולדות התלבושות בכל הדורות, ספרי בישול, כל כתבי שקספיר, וכלה בספר הנימוסים של ואנדריילט.

ספרה האחרון של הוצאת מסדה, "הי 12 הקיסרים" של סויטונוס, נשקף ב"גאווה בחלון הראוה של חנות הספרים מס' 17, רח' הרצל פינת אחד העם, שקיבלה פרס כבית העסק הטוב ביותר בענף הספרים. אולם אין זה כמוכן, הכל ישנם שם גם ספרי ילדים יפים, ספרות מקורית ומתורגמת שתספק את טעמם של כל קורא.

ישראל יצחקי יוכל להיות כמסחור ידן אם תקני את אחד מתקליטיו משל "הדר ארצי". השתלגאר האחרון שלהם הוא כמובן "שיר המזג". אולם אם חסידיו שמעון ב"ר נוי יפה ירקוני או לילית נגיר הנכס — יש לכם מבחר מגוון.

אם נמאסה עליך צורתו של הכשיט בעל ערך מסויים שלך, מדוע לא תסורי אל הכשיט זנברג, אלנבי 50, והם יפכו לך איתו לעדי חדיש ונאה? כמוכן שתוכלי להשיג דברים חדשים, ואפילו לתקן את שעוןך נך ולא לאחר לפגישות.

עלי תאנה שוב לא יהיו נחלת אדם והנה דוקא, אפילו לא של רבי סרנים ומעלה. הם יתנוססו מעתה על אזנייה החמודות של נשים בצורת עיניים או ענקים, בכרום, מתכת מזהבת או מוכספת. אגב, הצעקה האחרונה של אופנת העדיים עתה היא ענקים מבוזלזל אדום. כל הדברים האלה ראיתי והתפעלתי בחנות עינג, שיינקין 34, החנות המקסמת כרגיל את מלכות היופי והדוגמניות בתצוגות אופנה.

זוכרת את הימים כשהיינו ילדות וארגנו חגורות מצמר על סליל חוטים וארבעה מס' מדיים יש כעת מכשיר הרבה יותר משוכלל בשם "עדי" המאפשר לארוג בארבעה צבעים שונים ציפיות לכרטיס, תיקים, שטיחים קטנים — כל דבר. המחיר הוא רק 2.650 ואפשר, פרט לדובונים, בובות, וצעצועים אחרים, להשיג אצל צינעיו שנקר בפסג אלנבי 111.

ברומברג ובנו, שיינקין 6, המתהדר, פרט לכך, גם במכנסי גברות יפים ומקוריים. גם גבר ימצא בחנות זו עניין.

אחת החנויות הבודדות שאפשר לראות גברים מצטופפים ליד חלון הראוה שלה, היא מריים ברח' אלנבי 56. היתה זו אחת החנויות הראשונות שהנהיגה את בגדי ה"ספורט האמריקאיים". גם לנשים יש מה לר"אות ולקנות בה. בין השאר חולצות מגוונות נהדרות, סודרים ספורטיביים ומכנסיים קצרים ושולשת רבעי.

אם עדיין לא קנית דבר לגשפי פורים ו"תקציבך מוגבל, מובטחני שתוכלי למצוא שמלות ערב, או תצאיות וחולצות מתאימות למסיבות אצל עזרפיקס, נחלת בנימין 74. נמצאים שם גם מקטרני קירדרוי בצבעים שונים.

המכנסיים ההדוקים ההולכים וצדים בקר"סול הרגל אינם מיועדים לנשים בלבד. אופ"נה זו עברה גם לגברים, ואפשר לראותם, בתוספת חולצות ספורט איטלקיות יפות, בחנות הבגדים האלגנטית ויקטור רח' בן יהודה, ליד ככר מוגרבי.

אם את רוצה להיראות בממד דיורי אחד או בשלושה ממדים איטלקיים חוכל לעזור לך לא במעט החנות לחיות ולמחויכים הורוביץ, בן יהודה 24. כן תוכלי למצוא שם כותנות לילה דקיקות מרהיבות, בגדי ים ולבנים נאים.

גיל הביניים בין ילדות לנערות הוא קשה ביותר להלבשה, אולם תוכלי למצוא את כל מבוקשך בחנויות אימם שיכל בסניפי אלנבי ונחלת בנימין. פרט לבגדי ילדים תמיצי שם גם לבני נשים נאים.

הייתי נאלצת להרכיב באמצע הרחוב את משקפי הראייה שלי כדי להיכוח שאכן הח"ליפה האפורה ההדורה הנמצאת בחלון ה"ראוה של צמר קורן, אלנבי 32, עשויה בסריגת יד. היא נראית כמעשה חייט. בח"נות זו תמצאי גם את צמר הסריגה המפור"סם ליליפות, אינך חייבת לבוא להל"אכיב לשם כך. יש להם סניף גם בירושלים.

תוכלו לחלוט חלומות טכניקולוריים פצי"שר תשכבו על כלי המיטה הצבעוניים המר"יבים של ירקוני, נחלת בנימין 99. פרט לכך יש להם גם מגבות מגוונות בצבעים עלזים.

אינך צריכה לנדוד בחנויות רבות כדי ל"הצטייד במערכת בגדים חדשה. אצל ברכה, דיונגוף 181, תמצאי שמלות, תצאיות, סוד"רים ומקטרנים.

תמיד ימצא משהו למתנה בחברת טכסי"טי אל"י נחלת בנימין 7. אם יהיה זה לב"ני וגרבי גברים, גרבי ניילון, חליפות תינו"קות חמודות, או מעילי רחצה מפוספסים ו"מנומרים עליו צורה.

אם בפרוה חפצה נפשה, סורי אל למבר"ג, בן יהודה 24, אחת החנויות ההדורות ביותר בעיר, המחזיקה גם כבית קירור ל"שמירת ואיכסון סרחת.

פסלי בודהה חמודים, כפפות ורודות פיד"ריות, מסלסל ריסיים, מוצרי קוסמטיקה, שפ"חון מאריך שעות ומניפה אכזוטיה — כל זה וגם שרות אדיב אפשר לקבל בתמר"ר קית לייק בפסג אלנבי 111.

כל גדולי הדור, בין השאר להקת ענבל, חיה הררית, זיוה שפיר, נוף אילת נהדר וס"תם פרצופים נאים, מקשטים את החלון של הצלמוניה פרי אור, אלנבי 30.

הלבשה ובדים

בבית זגן, אלנבי 63, ראיתי עבודות נה"דרות ומגהנות של רפיה וקש — סלים קלו"עים גדולים וצבעוניים לכסיבה, תיקים ואר"נקים, וסידורי הול מעניינים.

אם את כבר סקרנית לראות את דוגמות סגלי האביב והקיץ — פני אל נעלי גר"זר, רח' בן יהודה 9, המציג מבחר מגוון.

נעלי נשף נהדרות עם אבזמים מרהיבים, לפי האופנה האחרונה, נמכרים אצל מנדר"ר ברח' סירקין 1, פינת בוגרשוב. אגב בחנות זו מומינים נעלים אורטופדיות.

אצל קרונברג, רחוב אלנבי 72, ראיתי כמה דברים מעניינים: סירה שחורה יפה שעל עקבה הצרפתי מתנוססים בשורה עורפית אב"נים מבריקות, סנדלים אלגנטיים תכולים, וי"נעלי סופר סגורות והדורות, עבודת יד.

נעלי גברים בדוגמות שונות, החל מן ה"נעל האמריקאית הספורטיבית, וכלה בנעלי קרפ ונעל אלגנטית צרה נמצאים אצל צר"פתי, נחלת בנימין 3.

אני מחכה בקוצר רוח לקייץ כדי שאוכל ללבוש את סנדלי המקוריים של נמר"ר, דיונגוף 185, המוציא כל עונה דוגמות חד"יות ומגוונות.

בעלות טעם מעודן תמצאנה, ללא ספק, את מבוקשן בסלון הנעליים ור"שאי רח' א"לנבי 48, הדואג, פרט ליופי, גם לכריאות ה"רגל.

לילדים, יצורים חמודים אלה, יש חליפות והתלבושות המקסימות ביותר אצל ג"ל, אלנבי 33, כשהצבע השולט בהם, הוא כמו אצל הנשים, אדום.

ל"פרסקו", חנות המכנסיים בפסג"ב" פינסקר 2, יש גיזרה מיוחדת ואופיינית ל"מכנסייה. הם מתאימים כמעט לכל גוף הל"בש אותם. אפשר להשיגם שחורים, או מ"שובצים, כפי שלובשים עתה.

שני חלקים מגרסי הנראה כפפיטה צבע"וי ני בגווה ישרה, משכו את תשומת עיני אצל נד"ר, דיונגוף 116. אני אוהבת מאד להי"כנס לחנות נעימה זו, בעיקר בגלל טעמ"המעודן של בגדיה וחלון הראוה המסוד"ר בחן רב. יש להם גם חליפות קירדרוי מנומ"רות ומפוסטרות כפי שמודרני עתה.

בגד טריקו שחור לרקוד, כמו בסרטים, נמצא בדיוק בתחום ראייתך. בלכתך ברחוב, זאת ועוד סודלים ספורטיביים, מאד ובגדי התעמלות אחרים, אפשר למצוא בחנות ל"דברי ספורט "שלם", אלנבי 106.

חליפות המודות לילדים ממשי בלון בצ"בעים שונים, ראיתי בחלון הראוה של

